ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4468 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 30/12 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1900 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 19 ՐԵՃԷՊ 1318 ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4468

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 Դրշ
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։

Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրութեան։

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆԻ ՇՈՒՐՋԸ

Բ.

Ուղղամիտ ընթերցողները տեսան ուրեմն թէ Պ. յօդուածագիրը ճշմարտութիւն մը չի խօսիր երբ կ'ըսէ թէ Սանասարեան վարժարանի տեսչութեան կողմէ ժխտական պատասխան տրուած է։ Գալով Պ. Բ. Տ. Յ.ի ուսումնական կարողութեան աստիճանին, կա՛մ այն է որ Տ. Ներսէս Սրբազանի և Հ. Երամեան էֆէնտիի՝ անոր մասին տուած նպաստաւոր վկայութիւնները անհիմն են (ինչ որ անհաւատալի է), և կամ այն է որ, ինչպէս հաւատալի է, Պ. յօդուածագիրը ըստ հաճոյս կը խեղաթիւրէ իրողութիւնները, չենք գիտեր ինչպիսի նպատակներէ թելադրուած։ Եթէ, ըստ յօդուածագրին, Երամեան որբանոց-վարժարանը աւելի յաջող շրջանաւարտներ կրնայ հանել քան Սանասարեան վարժարանը, միթէ զարմանալի չէ՞ որ այդ վարժարանի տեսուչը կը զգայ մանկավարժ ուսուցչի մը անհրաժեշտ պէտքը, այնպէս որ այս մասին հարկ կը զգայ դիմում ընել Սանասարեանի տեսչութեան, փափագ յայտնելով որ իր պաշտօնեաներէն մէկը վերստին ընդունուի իր մայր վարժարանը ա՛լ աւելի զարգանալու համար մանկավարժութեան մէջ՝ յօգուտ այդ որբանոցին։ Աւելորդ է ըսել թէ շրջանաւարտ ըլլալ՝ չի նշանակեր մանկավարժ ըլլալ և դեռ վերջին թղթաբերով ստացուած Արեւելքի 4447 թիւը կը ծանուցանէր թէ Տրապիզոնի ազգային վարժարաններուն փոխտեսուչ-դասատուն վերջերս Եւրոպա մեկնած է մանկավարժական դասընթացքի հետեւելու համար։

Պ. յօդուածագիրը երբեք իրաւունք չունի նախկին շրջանաւարտ Պ. Մ. Տ. Պ.ի մասին ըրած սա ակնարկութեան մէջ թէ «սոսկ իր անձնական շահու գործերով զբաղելով՝ հետզհետէ կորսնցնելու վրայ է իր ստացածները», վասն զի ինքն ալ գիտէ թէ յիշեալ պարոնը իր հօր կամքին համակերպելով է որ կը զբաղի առեւտրական գործերով. միւս կողմէ ապահով ենք թէ Պ. յօդուածագրին չափ՝ հետամուտ է ինքնազարգացման։

Շրջանաւարտ Պ. Ե. Զ.ի՝ կաթոլիկութեան դիմած ըլլալու մասին որոշ տեղեկութիւն մը չունինք։ Գիտենք միայն թէ Վանի մէկէ աւելի ուսուցիչներ եկեղեցափոխ եղած են անցեալ տարի, և եթէ ստուգիւ այդ պարոնն ալ անոնց կարգին մէջ կը համրուի, անոր ալ եկեղեցափոխութեան շարժառիթները՝ ինչ որ ալ ըլլան՝ պէտք է փնտռել Սանասարեան վարժարանէն դուրս, անոր ապրած միջավայրին մէջ, ուր դաւանափոխական շարժումը այնչափ սուր հանգամանք մը ստացած էր՝ որ Ազգ. Պատրիարքարանը նոյն ժամանակ հարկ դատեց Գեր. Արսլանեան Սրբազանը, իբր Այցելու Հովիւ ուղարկել Վան, այդ դաւանափոխական ցաւալի շարժման առաջքը առնելու համար, շարժում մը՝ որ երբեք չէր սպասուեր իրենք զիրենք յոյժ եկեղեցասէր դաւանող Վանեցիներէն։

Գալով արհեստաւոր շրջանաւարտ Պ. Յ. Ս.ի, որուն համար կ'ըսուի թէ «ստաբութեան մէջ կը սպառէ ինքզինքը», կ'իմանանք թէ բաւական ժամանակէ ի վեր իբր օգն. վարպետ կը պաշտօնավարէ Տփղիսի քաղաքապետական արհեստանոցին մէջ, և բարեխղճութեան ու բարեկրթութեան հակառակ է պախարակել ո և է մէկը իր ընտրած համեստ ասպարէզին համար, ասպարէզ մը՝ որ լաւագոյն է քան գաւառներու մէջ գրավաճառութիւնը։

Պ. Յօդուածագիրը, երբ վերջարան իր այն ընդարձակ ուսումնասիրութեան՝ զոր ըրաւ Աղթամարայ Կաթողիկոսութեան վրայ և որ նոյն իսկ Իզմիրեան մրցանակի արժանի դատուեցաւ (?), կը թուարկէր կաթողիկոսական տեղապահ Տ. Արսէն վարդապետ Մարգարեանի գովելի բարեմասնութիւնները, «գիւղատնտեսային գործերու գիտակցութիւնը և շրջակայից վրայ ձգած ազդեցութիւնը», չմոռնալով միանգամայն Աղթամարայ կաթողիկոսութեան ընտրելի ներկայացնել զայն։ Մեր ջերմ խնդակցութիւնները յայտնելով հանդերձ Պ. յօդուածագրին՝ իր ըրած այդ խղճամիտ և երկարաշունչ ուսումնասիրութեան առթիւ, և մաղթելով որ իր այդ երկասիրութիւնը արժանանայ բաղձացեալ մրցանակին, ստիպուած ենք ցաւ ի սիրտ յայտարարելու թէ համամիտ չենք այն ներբողներուն՝ զորս Պ. յօդուածագիրը կը շռայլէ Ն. Գերապատուութեան հասցէին։ Մեր սոյն անհամամտութեան պատճառը ուրիշ բան չէ՝ բայց եթէ Népotismeի այն յոռի դրութիւնը, որով վարակուած կը գտնուի Տ. Արսէն վարդապետ, իրողութիւն մը զոր հրապարակելու տխուր հարկին մէջ կը գտնուինք։ 1897 – 98 տարեշրջանին սկիզբը ընդունուելու համար, Սանասարեան վարժարանի հոգաբարձութեան կողմէ, ի միջի այլոց, Վանայ առաջնորդարանէն չորս սաներ կ'ուզուին՝ յանձնարարուելով որ ասոնք ըլլան բարեբարոյ, ուշիմ և մանաւանդ որբ ու անճար։ Ի պատասխանի այս պաշտօնագրին, նոյն տարւոյ սեպտ. 14ին վարժարան կը հասնին Վանցի չորս տղաք, որոնցմէ չորրորդին՝ արձանագրութեան պահուն՝ երբ կը հարցուի անունը, հայրանունն ու մականունը, և մանաւանդ ծննդեան վկայագիր կը պահանջուի (քանի որ իր ընկերները ներկայացուցած էին այս վաւերաթղթերը), կը ներկայացնէ Օսմանլը թէզքէրէ մը՝ խոստովանելով հանդերձ թէ իրը չէր, յետոյ կ'ըսէ թէ ինք կը կոչուի Ալ... Աւ... Մրք..., և թէ Վարագայ վանքէն կու գայ։ Տանն Աղթամարայ կաթողիկոսական տեղապահ և Վանայ Առաջն. փոխանորդ Տ. Արսէն վարդապետ Մարգարեան, առ Հոգաբարձութիւնն ուղղած իր 471 համարաւ և 3 սեպտ. 1897 թուակիր նամակին մէջ, որով կը ծանուցանէր այդ չորս սաներուն մեկնումը, այդ չորրորդ տղան կ'անուանէր Դ.եւ... Ալ... Մին..., և իբր ծննդեան վկայագիր՝ կը նշանակէր անոր անունին հանդէպ, «ծնեալ 1883 դեկտ. 27 հայր և մայր մեռած, Գաւաշ գաւառի Փչուանց գիւղէն, այժմ գաղթական ի Վան», և երբ տղայէն բացատրութիւն կը պահանջուի անուններու այս տարօրինակ հակասութեան մասին, կը պատասխանէ թէ այդպէ՛ս ալ կը կոչուի ինքը. և սա այն այս ամէնը թիւրիմացութեան իբր արդիւնք համարուելով՝ կ'ընդունուի ի շարս աշակերտաց ու կը տեղաւորուի Նախապատրաստական դասարանի մէջ։ Սակայն դժբաղդաբար, ուսուցչական ժողովը ի նկատ առնելով այդ տղուն ուսման անընդունակութիւնը, մանաւանդ իր դասարանին մէջ ցոյց տուած անկարգ ու գայթակղաբեր վարմունքը, կը հարկադրուի տեղեկագրել Հոգաբարձութեան, որ 1898 Յունիսի վերջերը կը վերադարձնէ զայն Վան։ Անոր մեկնումէն յետոյ կ'իմացուի ստոյգ աղբիւրներէ, թէ այդ տղան մօտաւորագոյն ազգականներէն է Տանն Աղթամարայ Կաթողիկոս. Տեղապահ եւ Վանայ Առաջնորդ Փոխանորդ Տ. Արսէն Վարդապետի Մարգարեանի։ Հիասթափումը կատարեալ կ'ըլլայ, երբ այդ տղուն ուղեկից և հայրենակից տասը ընկերներն ալ տարաբախտօրէն կը հաստատեն այս անախորժ իրողութիւնը։ Ահա՛ ա՛յսչափ կրնայ եղեր իմաստասիրել Պ. Խաչիկ Գ. Լեւոնեան այնպիսի մէկը, որ օգուտ կը քաղէ իր դիրքէն՝ նպաստաւորելու համար իր մէկ ազգականը՝ ի վնաս այլոց։

Այս պահուս Սանասարեան յարկին տակ կը կրթուին, մեր հաշուով, ճիշդ 6 (ոչ թէ՝ ըստ յօդուածագրին 3 – 4) Վանեցի ձրիավարժ սաներ, որոնք կրնան լաւ ընթացաւարտներ ըլլալ, պայմանաւ սակայն որ այդ յօդուածագրին նման գրչակներ, իրենց վրոբիկ ոճով, չյանդգնին աղարտել Սանասարեանի համբաւը ու չփորձեն ապերախտութեան ոգի ներշնչել այդ սաներուն ընդդէմ Սանասարեան հաստատութեան, որ զանոնք կը կրթէ ուսումնապէս և բարոյապէս։ Մենք չուզեցինք այդ սաներուն ծանօթացնել՝ իրենց հայրենակցին նենգոտ գրութիւնը, բայց ապահով ենք որ եթէ ասոնք վերահասու ըլլային անոր բովանդակութեան, իրենք պիտի սոսկային ի հաշիւ յօդուածագրին։

Այս ձրիավարժ սաներու թուոյն հանդէպ, քսանամեայ երկարատեւ շրջանի մը մէջ, բազմամարդ ու բազմաթեմ հռչակուած Վանը Սանասարեան Վարժարան ուղարկած է... երեք թոշակաւոր աշակերտ միայն, և ասոնցմէ մէկը միայն յաջողած է բոլորել ուսումնական եօթնամեայ շրջանը, պարագայ մը՝ որ իրօք պատուաբեր է այն Վանցիներուն՝ որոնք համախոհ են Պ. յօդուածագրին։

Մեր յօդուածագիրը պաղամտօրէն կը սպասէ որ Սանասարեան վարժարանը արտադրէ նաեւ կղերականներ և գիւղատնտեսներ, առանց պահ մը իսկ խորհելու թէ այդ վարժարանը ո՛չ կղերանոց է, ո՛չ ալ երկրագործական վարժարան, և թէ աշխարհի մէջ ոչ մէկ միջնակարգ կրթարան պարտաւոր է գոհացում տալ անհատ ամեն պահանջներու։ Կը զարմանանք թէ Պ. յօդուածագիրը իր այս բեղուն նպատակները իրագործուած տեսնելու համար ինչո՞ւ չի դիմեր մինչեւ Աղթամար, որուն Կաթողիկոս. Տեղապահը օժտուած կը նկատէ գիւղատնտեսային և այլ չքնաղ ու չնաշխարհիկ ձիրքերով. այսու ամենայնիւ, ըստ ա՛յն առածին թէ «լաւագոյն է անգամ քան երբեք» ոչ մէկ բան զինքը կ'արգիլէ որ խորհուրդ տայ առ որ անկ է, որպէս զի Աղթամարայ մէջ հաստատուին Ընծայարան մը ու Գիւղատնտեսային վարժարան մը, որոնց շնորհիւ նախ հոն ընդունուելիք աշակերտները աւելի դիւրութիւն կ'ունենան երթեւեկութեան կողմէ և յետոյ թէ՛ Ն. Գերապատուութիւնը և թէ՛ Պ. յօդուածագիրը օգտակար ծառայութիւն մը ըրած կ'ըլլան երկրին։ Մարդ պէտք է ջղջիկի աչքեր ունենայ, չտեսնելու համար Սանասարեան վարժարանին համեստ արդիւնքները, ընդհակառակն, անոնք որ ի մօտոյ տեղեակ են իրողութեան, մեր յօդուածագրէն ու իր նմաններէն շատ տարբեր գաղափար կազմած են այս մասին. մասնաւորապէս համակրելի ու բանիբուն եկեղեցական մը որ ժամանակաւ ինչ ինչ աննպաստ հրատարակութիւններու տպաւորութեան ներքեւ թիւր կարծիքներ ունէր այդ վարժարանի մասին, անցեալ տարի իր պաշտօնավայրը երթալու համար քաղաքէս անցած միջոցին, անձամբ ներկայ գտնուեցաւ դասախօսութիւններուն և յետոյ ինքնաբերաբար և անկեղծօրէն խոստովանեցաւ թէ պատրանք կրած է այս մասին և աւելցուց. «Կ'արժէր որ Սանասարեան վարժարանի բարեկամ հանրածանօթ խմբագիրը անձամբ ներկայ ըլլար հոս»։ Այս խոստովանութիւնն այնչափ պատիւ կը բերէ երիտասարդ վարդապետին, որ ոչ ոք կրնայ մտաբերել թէ կեղծելու շարժառիթ մը ունէր։

Կը յուսանք թէ Պ. Խ. Գ. Լեւոնեան և իրեն պէս խորհողները թերեւս օր մը այսպիսի անկեղծ խոստովանութիւններ ընելու ազնուութիւնը կ'ունենան, քաջ համոզուելով թէ ապարդիւն է վարագոյր քաշել արեւուն դէմ։

Էրզրում

Գ. ՇԻՒԼՐՃԵԱՆ
Ուսուցիչ բնական գիտութեանց
Սանասարեան վարժարանի.

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՆՉԷՍԹԸՐ, 3 Նոյեմ. 900

Բամպակ եւ բամպակեղէն ապրանքներ.—Կարծուածէն աւելի հանդարտ հրապարակ մը ունեցանք այս շաբթու. գիներու փոփոխմանց տեսակէտով սակայն գրեթէ միեւնոյն անորոշութիւնը կը տիրէ տակաւին բամպակի նոր բերքին նկատմամբ, թէեւ լաւատեսներու թիւը երթալով աւելնալու վրայ է, զի շատ ցուրտ օդերու լուրեր հասած չունին Միացեալ Նահանգներէ և հետեւաբար բերքը մինչեւ այսօր լուրջ վնաս մը կրած չունի։ Քիչ օրէն ալ կը յուսանք վերջնական գաղափար մը կազմել թէ ո՛րչափ բամպակ տրամադրելի պիտի ըլլայ ամբողջ աշխարհի բամպակեղէն արդիւնաց խնդրանքներին հանդէպ, և այն ատեն կը յուսանք թէ բաղդատաբար շատ աւելի հաստատուն և վստահելի գիներ պիտի կրնանք ունենալ եթէ սակայն դարձեալ, անցեալ տարուան պէս Նիւ Եօրքի, Լիվըրբուլի և հետեւաբար Մանչէսթըրի հրապարակներ շահադէտներու շահուց հրլու գործիք մը չըլլան։ Բամպակի խնդրանքը շատ աւելի եռանդոտ եղաւ վերջացող շաբթուան մէջ և 8-10 12,000 հակի քանակներ սկսան ծախուիլ 1 օրուան մէջ, ինչ որ բաւական երկար ժամանակէ ի վեր տեղի ունեցած չէր։ Պէտք է նկատողութեան առնել թէ գործառնութեանց այս շարժումը լաւ խնդրանք չունի ապագային վրայ և աւելի վստահութիւն կը նշանակէ բան մը որ բացարձակապէս կը պակսէր մէկ քանի շաբաթներ առաջ, և ինչպէս շարունակ գրեցինք, զանազան հրապարակներէ եկած հրամանները բաւական երկար ժամանակէ ի վեր դատապարտուած էին անգործադրելի մնալու։ Ընդհանուր և ուժով անկումէն վերջ ընդհանրապէս սպասուած հակառակ շարժումը տեղի ունեցաւ այս շաբթու, թէեւ ո՛չ այնքան կարեւոր։ Գիները, բաղդատմամբ անցեալ շաբաթ օրուան՝ կը ցուցնեն $\frac{1}{16}$ բէնսի բարձրացում մը ամերիկեան միտլինկ տեսակին վրայ, $\frac{1}{8}$ - $\frac{5}{16}$ բ. եգիպտականին և $\frac{1}{16}$ բ. հնդկականին վրայ։ Ապագայ գիներն ալ 4—5 կոտորակ շահած են, ամբողջ շաբթուան տեւողութեան միջոցին։ Ամերիկեան միտլինկ տեսակին պատրաստ ապրանքին գինն է այժմ $5\frac{9}{32}$ բ.։

Վերջին շաբթուն Լիվըրբուլի հրապարակը ներկայացուց 179,178 հակ բամպակ, որուն 173,679ը ամերիկեան. այս վերջին սթօքը աւելցաւ 108,590 հակ հասնելով 252,780 հակի։ Ուշադրութենէ պէտք չէ վրիպեցնել թէ Լիվըրբուլի ներկայ սթօքները տակաւին շարունակ շատ նուազ են անցեալ տարուան միեւնոյն ժամանակուան սթօքէն։ Անցեալ տարի այս թուականին 667,600 հակ ամերիկեան տեսակէ սթօք կար, որ ըսել է 414,870 հակ աւելի ներկայ քանակէն։

Հնդկական սթօքն է 15,980 հակ, անցեալ տարի կար 4,680 հակ, իսկ եգիպտականինը 27,640 հակ, անցեալ տարուանը ըլլալով 39,090 հակ։ Անգլիոյ համար ճամբան գտնուած բամպակին քանակն է 360,000 հակ ամերիկեան, 20,000 հակ եգիպտական և 10,000 հակ հնդկական։ Անցեալ տարի նոյն ժամանակամիջոցին ճամբան կար ընդ ամէնը 229,000 հակ, որուն 199,000ը ամերիկեան։ Առեւտուրը գնեց 68,479 հակ, որուն 62,273ը ամերիկեան։ Արտածողները գնեցին 3000 հակ և շահադէտները 190 հակ։ Իրական արտածումը եղաւ 4,660 հակ։

Բանակներու բաղդատական հաշիւ.—Ներածում, յուն. 1էն նոյեմ. 1, 1900ին 2,441,609 հակ, 1899ին 2,572,060 հակ։ Արտածում, յուն. 1էն նոյեմ. 1, 1900ին 269,560 հակ, 1899ին 423,754 հակ։ Սպառում, յուն. 1էն նոյեմ. 1, 1900ին 2,583,598 հակ, 1899ին 2,750,308 հակ։ Սթօք (ամէն տեսակէ) 1900ին 304,780 հակ, 1899ին 733,460 հակ։

Գիներու բաղդատական հաշիւ.—Ամերիկեան միտլինկ տեսակին գինն էր.—Նոյեմբեր 1ին $5\frac{5}{16}$ բ., հոկտ. 25ին $5\frac{7}{32}$, հոկտ. 18ին $5\frac{19}{32}$, հոկտ. 11ին $6\frac{1}{8}$, հոկտ. 4ին $6\frac{7}{16}$, սեպտ. 27ին $6\frac{15}{16}$, 1899 նոյեմ. 1ին 4, 1898 նոյեմ. 1ին 3, 1897 նոյեմ. 1ին $3\frac{9}{32}$, 1896 նոյեմ. 1ին $4\frac{9}{16}$, 1895 նոյեմ. 1ին $4\frac{3}{4}$ բ.։

—Կտաւի և մանածի բաղդատաբար շատ աւելի գործառնութիւններ տեղի ունեցան վերջին շաբթուան մէջ։

Հնդկաստանէ, Չինաստանէ, Ճափոնէ, Եգիպտոսէ և Միջերկրականի զանազան հրապարակներէ բաւական լեցուն հրամաններ եկան որոնցմէ կարեւոր մաս մըն ալ գործադրուեցան։ Աւելորդ է ըսել թէ վերջին բամպակի բարձրացման վրայ կտաւագործներ և մանածագործներ աւելի հաստատ մնալ կ'ուզեն իրենց պահանջած գիներուն վրայ։

Բուրդ եւ բրդեղէն ապրանքներ. — Անգլիոյ բրդեղէն ապրանքներու գլխաւոր հրապարակները, Պրատֆորտ, Հալիֆաքս, Լիտս, Րօչտէյլ եայլն կը շարունակեն տակաւին միայն շատ դանդաղ վիճակի մէջ և ընդհանուր դէշ կացութիւնը դէպ ի բարւոքում նշան մը չի ցուցներ տակաւին։ Երեւոյթներէն դատելով պէտք է հաւատալ թէ գիներու անկման պատճառները արուեստական չեն։ Բուրդ մանածներու խնդրանքները երթալով նուազելու վրայ են. նոյնը պէտք է հասկնալ նաեւ ընդհանրապէս բրդեղէն ապրանքներու համար։ Ընդհանուրին հասկնալ ուզած պարագան սա՛ է թէ գիները հասա՞ծ են իրենց նուազագոյն արժէքներուն և հետեւաբար պէ՞տք է ալ սպասել այսուհետեւ անոնց բարձրացման՝ թէ նոր նոր անկումներ կրնան պատահիլ։ Աւելորդ է ըսել թէ կարծիքները կը տարբերին բոլորովին այս մասին, որոշ վիճակի մը բացարձակ բացակայութեան պատճառաւ։ Սա՛ բացայայտ է սակայն թէ ամէն ոք վերջին աստիճան սպասողական դիրք մը բռնած է այժմ հրապարակին վրայ։

Վերջնականապէս բռնած ընթացքին հակելով, որով, բնականաբար շատ մը դիզուած հրամաններ կան անգործադրելի մնացած, այս վիճակը անշուշտ կ'ենթադրէ եռանդոտ գործերու յանկարծական պոռթկում մը ապագային։

Լիվըրբուլէ հետեւեալը կը գրեն հոկտ. 31 թուականով.— Թէեւ բաղդատաբար աւելի վստահութիւն կը նշմարուի բուրդի հրապարակին ապագային և գիներուն նկատմամբ, սակայն գործուած ապրանքներու առեւտուրը չսպասուած վիճակ մը ունի և յուսացուած լաւագոյն խնդրանքը երեւան եկած չէ տակաւին։ Յառաջիկայ նոյ. 20ին տեղի պիտի ունենայ ընդհանուր վաճառք մը հնդկական բուրդի որուն պիտի յաջորդէ, 27ին, ամէն տեսակ օտար բուրդեր։ Վերջին հոկտ. 9էն մինչեւ 31 Լոնտոնի մէջ ծախուած բուրդերու քանակները հետեւեալներն են.110,328 հակ Անգլիոյ համար, 79,756 հակ զանազան օտար երկիրներու համար. գումար 188,084 հակ։

ԱՐԾԱԹ.— Արծաթը և արծաթի հանքերու եայլն արժեթղթերը շահադիտական մեծ ուշադրութեան առարկայ դարձան այս միջոցիս։ Իրաւ է թէ արծաթի գինը անցեալ ամսոյ վերջերը առնելը $30\frac{9}{16}$ բէնսի հասնելէ վերջ (որ 1896էն ի վեր պատահած բարձրագոյն գինն է) երբ մինչեւ $31\frac{5}{8}$ բէնսի ելաւ, դէպ ի վեր շարժում մը ունեցաւ և ինկաւ $2\frac{7}{8}$ բ.ի, սակայն այս անկումը շատ բնական է վերջին մէկ քանի շաբթներու այնքան ուժգին բարձրացումներէ վերջ. և հրապարակը դարձեալ ամայի է $29\frac{7}{8}$ գնոյն վրայ։ Արծաթի բաղդատական արժէքը աւելի ըմբռնելի ընելու համար փութանք նախորդ տարիներու էն բարձր և էն ցած գիները ներկայացնել հոս.

	էն բարձր	էն վար
1890ին	$54\frac{3}{8}$ բ.	$43\frac{3}{8}$ բ.
1891ին	$48\frac{3}{4}$ բ.	$43\frac{1}{2}$ բ.
1892ին	$43\frac{3}{4}$ բ.	$37\frac{1}{2}$ բ.
1893ին	$38\frac{3}{4}$ բ.	$30\frac{1}{2}$ բ.
1894ին	$31\frac{3}{4}$ բ.	27 բ.
1895ին	$31\frac{3}{8}$ բ.	$27\frac{3}{16}$ բ.
1896ին	$31\frac{3}{6}$ բ.	$29\frac{3}{4}$ բ.
1897ին	$29\frac{13}{16}$ բ.	$23\frac{3}{4}$ բ.
1898ին	$28\frac{5}{16}$ բ.	25 բ.
1899ին	29 բ.	$26\frac{3}{8}$ բ.

—)(27)(—

ԺԻՐԺ ԲՐԱՏԵԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԼՈՐՏ ՌԻՋՄՈՆՏԻ ՄԻԼԻՈՆՆԵՐԸ

Է.

Լապտերներու և կառքի կտուցներու լուսովը հայր Տիւրան նշմարած էր իր յաճախորդին տժգունութիւնը և իսկոյն հետեւցուցած էր թէ աչքէ հեռու տեղ մը կը փնտռէր իր սիրային շահատակութիւնը ի գլուխ հանելու համար։

Իրաւ է որ Սըր Ճօ սիրահար էր, բայց իր պաշտելիին հրամաններուն տակ կը գտնուէր և երբեք Նրաս չպիտի հաւանէր ոտք կոխել հայր Տիւրանի գարշելի որջին մէջ։

—Հաճեցէք մտիկ ընել ինծի, յարեց Ճօ կարճ կտրելով պանդոկին շքեղութեանը մասին ըրած գովեստները։ Ձեր պանդոկը բնակող անձերուն վրայ տեղեկութիւններ առնելու պէտք ունիմ։ Իրենց արժէքին համեմատ պիտի վճարեմ։ Ըսէք ինծի թէ տրամադի՞ր էք պատասխանելու։

Հայր Տիւրան աչքերը ծեծեց ուժգնօրէն։

—Ապահով էի թէ այդպէս է, ըսաւ հայր Տիւրան ծուղակի մը մէջ բռնուած մարդու մը ձայնով։ Ըսելիք չկայ, լաւ խաղ խաղացիք ինծի։ Միշտ ինքնիրենս ըսած էի թէ այդ փառուորները օր մը նեղը պիտի դնեն զիս։ Բայց ի՞նչ ընեմ, յաճախորդներս կանխիկ և լաւ կը վճարեն և ես ալ կը փորձուիմ. ատ է իմ բոլոր յանցանքս։ Կրողը զիս տանի եթէ տեղեկութիւն ունիմ անոնց գաղտնիքներուն։

—Ես ոստիկանութեան մարդ չեմ, պատասխանեց Ճօ, հետեւաբար ինէ վախնալիք բան մը չունիք։ Միայն գիտնալ կ'ուզեմ թէ ձեր պանդոկը բնակող մարդիկը ի՛նչ կ'ընեն։ Շահ ունիմ անոնց ընթացքը, գաղտնիքները գիտնալուն մէջ։ Իմ ուզածս ատ է և ատոր համար պիտի վճարեմ։

Հայր Տիւրան սփոփանքի հառաչ մը արձակեց։

—Ա՛հ, շատ լաւ, բայց չեմ կրնար մեծ բան մը ըսել. չորս հոգի են յաճախորդներս, երկուքը ծեր, երկուքը երիտասարդ։ Տասնըհինգ օր է եկած են հոս. ծերուններէն մէկը լաւ ֆրանսերէն կը խօսի, բայց Անգլիացիի մը պէս։ Ատոնց երկուքը տէր են, երկուքը ծառայ, բայց ամէնքն ալ միեւնոյն ջրով լուացուած կ'երեւան։ Ծերերէն մին գանձապահ է, որովհետեւ պէտք է գիտնալ որ ատոնք ալ դրամ ունին։ Երբեմն երկուքը կամ երեքը մէկանց դուրս կ'ելլեն և գիշերը պանդոկ չեն դառնար։ Ի՛նչ ընելու կ'երթան, ես ալ չեմ գիտեր. ի՛նեց ալ հարցուցած չունիմ. թէեւ շատ հաւանական է որ չպատասխանեն ինծի։ Գաղտնիքի մը հոտը առի, որովհետեւ երբեք չորսը միասին դուրս չեն ելլեր. մէկը միշտ պանդոկը կը մնայ։ Եւ արդէն մտովին կ'ըսէի թէ օր մը չէ օր մը հետաքրքիրները իրենց քիթը պիտի խոթեն անոնց գործին մէջ։ Բայց ըսիք թէ ոստիկանութեան մարդ չէք դուք, այսուհանդերձ... կը խոստովանիմ թէ...

Սըր Ճօ թղթապանակը բացաւ և թղթադրամ մը առնելով անկէ հայր Տիւրանի ձեռքը դրաւ։ Ասիկա լաւագոյն միջոցն էր վստահութիւն ներշնչելու գինեվաճառին և ապացուցանելու համար թէ ոստիկանութեան մարդ չէր ինք, ուստի և վախնալիք բան մը չունէր իրմէ։

Թղթադրամը գինեվաճառին լեզուն աղէկ բացաւ, որ սկսաւ հազար ու մէկ աննշան մանրամասնութիւններ պատմել իր խորհրդաւոր հիւրերուն վրայ։

Չորսը մէկ սենեակի մէջ կը բնակէին. երբեք չէր տեսնուած անոնց ուտելը և խմելը։ Երբեմն ամբողջ ժամեր իրարու դիմաց անցած, անխօսուն կը ծխէին։ Ծուխը ամբողջ տան մէջ կը տարածուէր, որ ծխախոտի ծուխ չէր, որովհետեւ տարբեր հոտ մը ունէր։

Հայր Տիւրան մանրամասնօրէն կը պատմէր ամէն բան, կարծես ի փոխարինութիւն Ճօի տուած դրամին։ Սըր Ճօ ընդմիջեց զայն։

—Ըսիք թէ սենեակին մէջ կը փակուին և երկար ատեն լուռ ու անշարժ կը մնան։

—Իրենց գալստեան յաջորդ օրը ուզեցի գիտնալ թէ ի՛նչ մեքենայութիւն կը նիւթէին այդ վարպետորդիները։ Կղպանքին ծակէն նայիլ անկարելի էր, որովհետեւ գոցած էին։ Երկու սենեակ և մէկ սրահ վարձած էին. սենեակները իրարու հետ յարաբերութեան մէջ դնող սրահին ապակեպատ դրան ապակիներն անգամ լաթով ծածկած էին։ Բայց խեղճերը չէին գիտեր թէ հայր Տիւրան կրնար ուրիշ միջոց մը գտնել։

—Ի՞նչպէս միջոցը գտաք, հարցուց Սըր Ճօ։

—Շատ պարզ է. իրենց բնակած սենեակներուն վերեւ կը գտնուի յարդանոցը, հոն պառկեցայ փորի վրայ և մէկ աչքս գոցելով ու միւսը բաց ձգելով սենեակնուն մէջ տեղի ունեցածը աղէկ մը դիտեցի։

—Շարունակեցէ՛ք ըսաւ Սըր Ճօ շատ շահեկան է։

—Բայց հաւատացէք որ այդչափ է իմ գիտցածս։

—Շատ լաւ, ահա հարիւր ֆրանքնոց թղթադրամ մըն ալ. և Ճօ Էճըրթըն իր ձեռքերուն մէջ ճմրթկեց մետաքսանման թուղթը, ինչ որ շատ ախորժելի հնչեց գինեվաճառին ականջներուն։ Այդ մարդոցմէ մէկը քիչ մը առաջ պանդոկ մտաւ։

—Տեսայ, երիտասարդներէն մէկն էր։

—Է՛հ ուրեմն, ես աչքովս տեսնել կ'ուզեմ թէ ի՛նչ կ'ընեն այդ մարդիկը։ Կը փափաքիմ յարդանոցին ծակէն դիտել զանոնք, եթէ կարելի է։

—Աշխարհիս ամէնէն դիւրին բանն է. ոչ ոք պիտի տեսնէ պանդոկէն ձեր ներս մտնելը։ Ես կառքով պանդոկ կ'երթամ առանձին, իսկ դուք Լէփիս փողոցէն դառնալով բիւ տէ Տամէն կ'անցնիք ու պանդոկ կու գաք։ Հասկցա՞ք այնպէս չէ։

—Այո՛, ըսաւ Սըր Ճօ։

—Երրորդ տան առջեւ կը գտնուի անել փողոց մը։ Փողոցին խորը, ուր ցած դուռ մը կը գտնուի, պանդոկիս բակին վրայ կը նայի։ Յայտնի է թէ փախչելու մէկ ծակ ունեցող մուկը շուտով կը բռնուի։ Այդ պզտիկ դուռը մէկէ աւելի երիտասարդներու փախստեան ծառայած է։ Ես դրան ետին պիտի ըլլամ, դուք մեղմօրէն կը զարնէք դրան և ես կը բանամ։ Դուռէն պատին յենած սանդուխ մը կայ, որ դէպի յարդանոց կ'առաջնորդէ. ես մինչեւ ծակը կը տանիմ ձեզ, բայց կարելի եղածին չափ մեծ զգուշութեամբ պէտք է փռուիք ծակին վրայ, որովհետեւ այդ մարդիկը ո՛չ խուլ են, ոչ կոյր, և այն ատեն ուզածնուդ չափ կրնաք դիտել զանոնք։ Ու երբ ձեր հետաքրքրութիւնը գոհացնէք, միեւնոյն ճամբով կը մեկնիք պանդոկէն. իմ ընկերակցութեանս ալ պէտք չի մնար, ճամբան չէք շուարիր։ Գործերնի՞դ կու գայ այսպէս։

—Անշուշտ, շատ լաւ յղացուած և պարզ ծրագիր մըն է, զոր անմիջապէս պիտի գործադրենք։

Ու թղթադրամ մըն ալ սահեցաւ հայր Տիւրանի ձեռքերուն մէջ։ Սըր Ճօի հրամանով կառքը կէս շրջան մը ըրաւ։ Գինեվաճառը պանդոկին դրան առջեւ հասնելէն առաջ, Սըր Ճօի ըսաւ.

—Անունս գիտէ՞ք, այնպէս չէ։ Ամէն անգամ որ օգտակար կրնամ ըլլալ ձեզի, միշտ ձեր տրամադրութեան տակ կը գտնուիմ։

(Շարունակելի)

Արդ, ինչպէս կը տեսնուի ներկայ 30$^{3}/_{16}$ բ· գինը վերջին 3 տարիներուն հետ բաղդատմամբ բարձրագոյնն է· սակայն 1890)ի գիներուն նուազագոյնն է, հետեւաբար ներկայ գինը վերջին 10 տարիներուն էն բարձրագոյնը ըլլալէ շատ շատ հեռի ըլլալով նոր բարձրացումներ հաւանական կրնան ըլլալ։ Վերջին բարձրացումներու գլխաւոր պատճառն է Հնդկաստանի կառավարութեան ըրած գնումները, որոնց միացան անշուշտ շահադիտական գործառնութիւններ ալ։ Այդ գնումները վերջերս այնքան խոշոր եղան որ կարծողներ կան թէ Հնդկաստան դարձեալ պիտի վերընդունի արծաթ դրամի ազատ ձուլումը։ Անշուշտ այդ կարծիքը շատ հեռու է իրականութիւնը ներկայացնելէ։ Հնդկաստանէ եկած այս մեծ խնդրանքին պատճառ կը նկատուի սա թէ Աւստրալիա և Հնդկաստան ոսկի բերցնելը շահաւոր նկատուելով՝ այդ գնուած ոսկին փոխանակուած է արծաթ դրամով որով ներքին շրջաբերութեան համար նոր արծաթ դրամի ձուլումը անհրաժեշտ դարձած է։ Ա· Գ·

Քաղաքական Լուրեր

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Հնդկաստանի նախարարը երեքշաբթի իրիկուն սա պաշտօնական հեռագիրը ստացաւ Քէմբէլ զօրավարէն·

Ուանկ-Քիա-Թօ, 4 նոյեմ.—Լաւ պայմաններու մէջ Ուանկ-Քիա-Թօ հասանք։ Հիմնուելով այն պաշտօնագիրներուն վրայ զորս Չինու կառավարական պաշտօնատուններուն մէջ գտայ և որոնք անվիճելի կերպով կ'ապացուցանէին թէ Ուան-Նկան-Հսիէնի բնակիչները ամէն աջակցութիւն ըրած են Պոքսըրներուն, յարմար դատեցի փոխարինութիւն մը ընել։ Հետեւաբար քանդեցինք քաղաքին հիւսիսային արեւմտեան և հիւսիսային արեւելեան մարտկոցները· նաեւ այս առտու այրեցինք Պոքսըրներու Լուի-Հօ-Չէն գիւղը, որ զօրաւոր կերպով ամրացած էր և ուր կը գտնուէին մեծաքանակ զէնք, ռազմամթերք և դրօշ։ Պոքսըրները իմացած ըլլալով մեր ժամանումը, առաջուընէ հեռացած էին այդ տեղէն՝ տանելով իրենց զէնքերը, և երկրին մէջ ցրուած էին։ Բնիկ քրիստոնեաները կը յայտարարեն թէ Պոքսըրներու ամրոցի մը քանդումը լաւ տպաւորութիւն պիտի գործէ այդ կողմերը, որով իրենց կեանքը ու ինչքը պիտի ապահովցնէ։

—Թայմզ Բէքինի իր թղթակցէն՝ Տօքթ· Մորիսընէն հետեւեալ հեռագիրը ստացաւ·

ԲԷՔԻՆ (Թաքուի ճամբով), 6 նոյեմ.— Օտար դեսպաններուն նախնական խորհրդակցութիւնները շատ ծանր առաջ կը տարուին։ Դեսպանները շաբաթը երկու անգամ կը գումարուին և միշտ իրենց կառավարութիւններուն կը հաղորդեն եղած առաջարկութիւնները։ Այդ պատճառով մեծ յապաղումներ կ'ըլլան։ Այսօր կատարուած խորհրդակցութեան պահուն Անգլիոյ դեսպանը առաջարկութիւն մը ներկայացուց թէ նախաշաւիղ դաշնագրութեան մէջ յօդուած մը աւելցուի, որուն համաձայն Չին յանձն առնէ վերաքննել առեւտրական դաշնագրութիւնները։ Այդ առաջարկութեան նպատակն է պարտաւորել Չինը որ վերցնէ՝ այս միջոցիս առեւտրական ազատութեան նեղութիւն պատճառող բոլոր արգելքները։ Չին թէեւ յայտարարած է որ պատրաստ է գործադրել պահանջուած վերաքննութիւնը, սակայն Անգլիոյ դեսպանին առաջարկութիւնը այսօր ընդդիմութեան հանդիպեցաւ, որով տարակուսելի է թէ նախաշաւիղ դաշնագրութեան մէջ մտնէ։ Ֆրանսական դեսպան Պ· Բիշոն բոլորովին ապաքինած է, բայց տակաւին չի կրնար իր մեծ փորձառութեամբ և ընդարձակ տեղեկութիւններովը օգտակար ըլլալ խորհրդակցութեանց։

ՉԻՆՈՒՌՈՒՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Թօքիոյէն կը հեռագրեն թէ Ճափոն շատ գոհ չէ Տէրութեանց իր նկատմամբ բռնած դիրքին համար չինական արդի տագնապին մէջ և թէ Ճափոնի կառավարական շրջանակներուն մէջ միշտ ցաւ կը զգան թէ ինչո՛ւ Ճափոն ազդու կերպով չգործեց Պոքսըրներու ապստամբութիւնը սկսածին պէս։ Ակներեւ է թէ Ճափոն քիչ մը յուսախաբ եղած է չինական խնդրին տրուած ներկայ լուծումէն։ Չինեւճափոնեան պատերազմին ատեն՝ Տէրութիւնները թոյլ չտուին Ճափոնի որ պէտք եղած առաւելութիւնները ձեռք ձգէ, և երբ չինական տագնապը ծագեցաւ, ճափոնական կառավարութիւնը սքանչելի առիթ մը գտաւ պայքարը վերսկսելու հոն, ուր չորս տարի առաջ ստիպուած էր թողելու։ Ահագին պատրաստութիւններ տեսաւ և ինքզինք առաջարկեց չինական տագնապին արագ լուծում մը տալու և առանձին զսպելու Պոքսըրներու ապստամբութիւնը, բացարձակ երաշխաւորութիւններ ձեռք ձգելով Չինէն, նմանօրինակ դէպքերու կրկնութիւնը արգիլելու պայմանաւ։ Իրաւ է թէ առաջարկութիւնը լուրջ էր, բայց պէտք էր նկատի առնել Տէրութեանց դիրքը Չինու մէջ, թէեւ կարելի ըլլար կարգ մը առաւելութիւններ տալ Ճափոնի, օրինակի համար Քորէայի գրաւումը· նաեւ պէտք էր հաշուի առնել որ այդ տեսակ միջամտութիւն մը ի վերջոյ չպիտի՞ զօրացնէր այսինչ եւրոպական ազդեցութիւնը ի վնաս այնինչ եւրոպական ազդեցութեան։ Այս պատճառաւ է որ Ռուսիա, Ֆրանսա և Գերմանիա ընդդիմացան Ճափոնի առանձին գործելուն։ Բայց անգամ մը որ գործին մէջ խառնուեցաւ, ա՛լ չի կրցաւ ետ քաշուիլ և ստիպուեցաւ մեծ զոհողութիւններ ընել մինչեւ ծայրը հետեւելու համար քաղաքականութեան մը, որմէ չպիտի կրնայ քաղել ո՛և է անմիջական շահ։ Ճափոն կը բողոքէ և անգամ մը որ հաշտութիւնը կնքուի, առիթ մը պիտի գտնէ իր դժգոհութիւնը յայտնելու։

Մ· ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Մ· Նահանգաց նախագահական ընտրութեանց արդիւնքը, ինչպէս ծանուցինք, նպաստաւոր եղաւ Պ· Մաք Քինլիի։ Նախագահը ընտրելիք պատուիրակներուն ընտրութեան օրը, որուն մեծ փայլ մը կու տար օդին գեղեցկութիւնը, առտուն կանուխ ամէն դասակարգի քաղաքացիներ քուէատուփերուն մօտ կը փութային· կատարեալ հանդարտութիւն կը տիրէր, բայց դժբաղդաբար քուէհամարին ատեն այնպէս չեղաւ։ Պ· Ռուզվէլթ ազդու միջոցներ ձեռք առած էր հանրային անդորրութիւնը չխանգարելու համար։ Աւելի օրը ձերբակալել տուաւ Նիւ-Եօրքի ոստիկանապետը՝ Պ· Տիվըրի՝ իր պաշտօնին մէջ զեղծում գործած ըլլալուն համար։ Այդ անձը, որ երդուեալներուն առջեւ պիտի տարուի, իբրեւ պաշտօնեայ քաղաքապետութեան որ հանրավարական է, հրապարակաւ յայտարարած էր թէ պիտի չհնազանդի Պ· Մաք Քուլլաքի որ իր պետն է, Նիւ-Եօրքի քուէարկութեան հսկողը և հանրապետական կուսակցութեան կը պատկանի։ Պ· Տիվըրի նոյն իրիկունը առժամաբար արձակուեցաւ հազար տոլարի դրամական երաշխաւորութեամբ։ Պ· Ռուզվէլթ նաեւ ծանոյց Նիւ-Եօրքի քաղաքապետ Պ· Վան Ուիքի թէ փողոցներուն մէջ հանրային բարեկարգութեան համար զայն անձնապէս պատասխանատու կը ճանչնայ։ Պ· Վան Ուիք ալ Պ· Տիվըրին կոչելով ըստ այնմ հրահանգ տուաւ անոր։ Պ· Մաք Քինլի իր ամարանոցէն՝ Օհայոյի մէջ՝ դուրս չելաւ· երկուշաբթի իրիկուն ճառ մը արտասանեց։ Երկրորդ անգամն էր որ Նախագահին ձայնը կ'իմացուէր ընտրական պայքարը սկսելէն ի վեր։ Պ· Մաք Քինլի շատ համառօտ խօսելով ըսաւ Քանթօնի ընտրողներուն·

«Բարեկամներս, ուրախ եմ զձեզ շուրջս տեսնելուս համար։ Ճառեր արտասանելու ժամանակը չէ։ Վաղը, այս մեծ հանրապետութեան մէկ ծայրէն միւսը, ամերիկեան ազգը պիտի խօսի։ (Ձայն մը՝ «Ուիլեէմ Մաք Քինլիի համար»։ Երեք անգամ ծափահարութիւն։) Պէտք է համբերութեամբ և յարգանօք սպասենք անոր վճռին։»

Պ· Պրայէն ալ երէկ, ընտրական պայքարէն ի վեր իր եօթը հարիւր քառասուներորդ ճառը արտասանեց և ըսաւ· «Կը յուսամ թէ վաղն առտու կանուխ ժողովուրդը իր քուէն պիտի տայ և վաղն իրիկուն պիտի հսկէ որ իր քուէն լաւ համրուի։» Մ· Մաք Քինլիի ամարանոցէն մինչեւ Ուաշինկթըն հեռագրական մասնաւոր թելեր կան որոնք վայրկեանը վայրկեանին իմաց տուած են քուէարկութեան արդիւնքը։ Լրագիրները երեքշաբթի առտու գերագոյն կոչում մը ըրին ընտրողներուն։ Նիւ-Եօրք Ճըրնըլ որ Պ· Պրայէնի կուսակից է, խոշոր գիրերով հրատարակած էր որ Պ· Մաք Քինլիի վերընտրութիւնը պիտի նշանակէ՝ «անպարշտութիւն մը ազգին համար, աղքատութիւն՝ ժողովուրդին և բարգաւաճում քանի մը մենաշնորհներու»։ Նիւ-Եօրք Սըն՝ կուսակից Պ· Մաք Քինլիի կը ծանուցանէր թէ Ազգը ընտրութիւն մը պիտի ընէ պետական փորձառու անձնաւորութեան մը և բաղդախնդիրի մը մէջ։ Պ· Մաք Քինլի երեքշաբթի առտու Օհայոյի մէջ իր քուէն անձամբ տարաւ՝ ընկերակցութեամբ իր բարեկամներուն։ Ճամբան ժողովուրդը համակրական ցոյցեր ըրաւ անոր։ Իր քուէթուղթին վրայ խաչի նշան մը ըրաւ որ կը նշանակէ թէ հանրապետականներու ամբողջ ցանկին համար կը քուէարկէ։ Լինքըլնի մէջ ալ (Նեպրասքա) Պ· Պրայէն նոյն օրը տուաւ իր քուէն, բայց երկարատեւ բացակայութեան պատճառով ընտրական տումարին մէջ արձանագրուած չըլլալուն համար, պարտաւորուեցաւ օրէնքին տրամադրութեան համաձայն երդում ընել։ Հանրապետական ընտրող մը և հանրավարական ընտրող մը վկայի դեր կատարեցին։ Այն միջոցին երբ Պ· Պրայէն իր քուէն տուփին մէջ կը ձգէր, ընտրողական ժողովին նախագահին պահանջումով բոլոր ներկաները ոտքի ելան և գլուխնին բացին։

—Տէնվէրի մէջ (Քոլորատօ) արիւնալի կռիւ մը տեղի ունեցաւ։ Քաղաքապետը հինգ հարիւր հանրապետականներ ընտրած էր՝ քուէարկութեան պահուն հսկելու համար, բայց Թաղապետութեան Խորհուրդը կազմող հանրավարականները մերժեցին· հինգ հարիւր հանրապետականները պնդեցին և ատոր հետեւանքով կռիւ մը ծագեցաւ ռէվոլվէրներով և գաւազաններով· մէկ հոգի մեռաւ և չորս հոգի վիրաւորուեցան։

—Զանազան կողմերէ առնուած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ ընտրութիւնները Նիւ-Եօրքի և Ուաշինկթընի պէս Մ· Նահանգաց զանազան մասերուն մէջ հանդարտութեամբ չեն կատարուած։ Ֆիլատելֆիայէն կը հեռագրեն թէ քուէարկութեանց սրահին մէջ հանրավարական մը դաշոյնով զարնուեցաւ։ Ուրիշ տեղ մը սեւամորթներ քուէարկութեան սրահը խուժելով պահանջեցին որ իրենք ալ քուէ տան, բայց մերժուեցան· ատոր վրայ ռէվոլվէրներ հանելով կրակ ըրին ներկաներուն վրայ։ Ուիլմինկթընի մէջ սեւամորթներ, վայրանալով քուէարկութեան սրահներուն ուշ բացուելէն և սպիտակամորթները իրենցմէ առաջ քուէարկելէն, յարձակեցան ներկաներուն վրայ· քուէտուփը կոտրեցին և արձանագրութեան տետրակը կտոր կտոր ըրին։ Բաղիվիլի մէջ (Ինտիանա) կատարեալ ճակատամարտ մը կատարուեցաւ։ Երկու հարիւր ձեռքէ աւելի հրազէն պարպուեցան։ Մարդ մը մեռաւ և ութ հոգի ալ վիրաւորուեցան։

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Հարաւային Ափրիկէի հիւանդանոցներուն քննիչ յանձնաժողովը անցեալ չորեքթու աւարտեց իր աշխատութիւնները՝ ստանալով վկայութիւնները տիկին Ռիչարտ Չէմպըրլէնի, որ բնաւ ազգականութիւն չունի գաղթային նախարարին հետ։ Այդ կինը որ 1899 նոյեմբերէն մինչեւ 1900 օգոստոս Հարաւային Ափրիկէ մնացած է, իր ժամանակին գլխաւոր մասը Բարեյուսոյ Գլուխին մէջ անցուցած և հոն մօտէն տեսած է բժշկական վարչութեան ընթացքը· նաեւ այցելած է Մէկֆքինկի, Ուինպէրկի և Ռոնտըպոշի հիւանդանոցները։ Տիկին Ռիչարտ Չէմպըրլէն, անցեալ չորեքթու քննիչ յանձնաժողովին ներկայանալով, ոգեւորուած շեշտերով պատմեց այն դէպքերը որոնց ականատես վկայ եղած էր։

Տիկին Չէմպըրլէն·— Ամէն բան անհուելի անկանոնութեան մէջ էր· կազմակերպութիւն չկար· բան մը չկար։ Երկրին ներսերէն բերուած հիւանդները և վիրաւորները ժամերով երկաթուղիի կայարանը կը մնային, սպասելով որ հիւանդապահները զանոնք հիւանդանոց փոխադրեն։ Ո՛չ պատգարակ կար, ո՛չ անկողնոյ ջեռուցիչ, ոչ տաք ջուրի սափոր և ոչ ալ խոհանոցի սպաս։

Նախագահը·—Ինչ որ կար անիկա ըսէք· աւելի կարճ կ'ըլլայ։

Տիկին Չէմպըրլէն·— Դեղեր միայն կային։

Նախագահը·— Առաջին անգամն է որ այդ տեսակ բան կ'իմանանք։

Տիկինը·— Սակայն ճշմարտութիւնը ատիկա է։ Հիւանդանոցները միասակար ճճիներով լեցուած էին։

Նախագահը·—Ի՞նչ ըսել կ'ուզէք։

Տիկինը, անհամբեր·— Ճճիները ըսել կ'ուզեմ։ Կը սկսիմ հաւատալ թէ հիւանդանոցի գործերէ բան մը չէք հասկնար։

Նախագահը·— Կը վստահացնեմ ձեզ թէ հիմա որ յանձնաժողովին աշխատութիւնները աւարտելու վրայ են, կը սկսիմ հասկնալ։

Տիկինը·— Հիւանդապահները երբեմն հիւանդներուն գինիները կը խմէին։ Կարգապահութիւն բնաւ չկար։ Ուինպէրկի մէջ անկողնի մը կազմածները վերցուցին, որուն մէջ պառկողը աղէտալի մեռած էր։ Այդ կազմածները պաղ ջուրով լուացին և յետոյ առանց ապահովելու ուրիշ անկողնի մը վրայ պիտի դնէին, եթէ արգելք չըլլայի։ Ներակուրները շատ քիչ կը պատրաստուէին· կաթը բնաւ չէր գրտուեր։ Հիւանդանոցները երբեք չէին քննուեր։

Նախագահը·—Ինչո՞ւ, չէին քններ։

Տիկինը·—Եթէ քննուէին ալ, առաջուընէ տեղեկութիւն կ'առնուէր և ըստ այնմ կանխահոգ միջոցներ ձեռք կ'առնուէին։

Անդամ մը·— Ատիկա ծանր ամբաստանութիւն մըն է։

Տիկինը·—Դիտեմ։ Կարելի չէ՞ որ ձեր այցելութիւններն ալ առաջուընէ չէին իմացուած և թէ կանխահոգ միջոցներ ձեռք առնուած չէին։ Հիւանդանոցի քննիչի կամ տնօրէնի պաշտօն ունեցող բժիշկներ տեսայ որոնք գինով էին։ Մանաւանդ տեսայ մէկը որուն յանձնուած էր փոխադրութեան խումբի մը հսկողութիւնը։

Նախագահը (ընդմիջելով)·— Փոխադրութիւններու վրայ մի՛ խօսիք· միայն ձեր գիտցածները ըսէք։ Մի՛ մոռնաք թէ քննութիւնները կ'աւարտին և ոչ թէ կը սկսին։ Ձեր գիտցածէն շատ աւելին գիտենք։

Տիկինը·—Դիտեմ թէ այն տօքթորը որուն ակնարկեցի, հիւանդներու խումբին փոխադրութիւնը պիտի կատարէր։ Լորտ Լանստաունի ինծի ուղղուած նամակի մը մէջ խոստովանած է այդ պարագան։

Նախագահը·— Լորտ Լանստաունի վրայ մի խօսիք· միայն տեսածնիդ ըսէք։

Տիկինը·—Տեսայ զայն· այդ տօքթորը նախապէս 2 թիւ հիւանդանոցին տնօրէն եղած էր· յաճախ գինով էր, և երբ այդ պատճառով հիւանդանոցէն ճամբեցին, փոխադրութեանց տնօրէնութիւնը յանձնեցին անոր։

Նախագահը·—Գրեցէ՛ք ատոր անունը։

Տիկինը·—Չեմ ուզեր արտասանել այդ անունը։

Նախագահը·—Չըսի որ արտասանէք· ուզեցի որ գրէք։

(Տիկին Չէմպըրլէն թուղթի կտորի մը վրայ անուն մը գրելով կը յանձնէ նախագահին։)

Նախագահը·—Անուն մը միայն գրած էք։

Տիկինը·—Այդ անունը միայն տալ կ'ուզեմ, բայց կրնամ յիշել երկու փոխադրանաւեր որոնց մէջ կը գտնուէին երկու տօքթորներ միեւնոյն պարագաներու մէջ։ Չեմ հասկնար թէ ի՛նչու միշտ այդ կերպով զիս կը հարցաքննէք· ամբաստանեալ մը չեմ, իբրեւ վկայ կը ներկայանամ։ Դուք ալ դատաւորէ աւելի փաստաբանի երեւոյթ մը ունիք։

Նախագահը (ժպտելով)·—Մի՛ բարկանաք Տիկին Չէմպըրլէն, տեսածնիդ ըսէք։

Ատոր վրայ վկան, առանց ընդմիջուելու, ճշգրիտ տեղեկութիւններ տուաւ Ուինպէրկի և Ուսթոքի հիւանդանոցներուն վրայ։ Յայտարարեց թէ Ուինպէրկի հիւանդանոցին մէջ երիտասարդ սպայ մը տեսեր է որ մտային խանգարում ունէր, և հակառակ այդ վիճակին, միւս հիւանդներուն հետ ազատ թողուած էր։ Օր մը աթոռ մը զարկաւ հիւանդապահի մը գլխուն, և ատոր վրայ յիմարանոց տարուեցաւ։ Ուսթոքի հիւանդանոցին համար վկան շատ սոսկալի նկարագրութիւն մը ըրաւ։ Վերջապէս յայտարարեց թէ քաղաքային բժիշկները զինուորականներէն շատ աղէկ էին։ Այդ վկայութենէն ետքը Նախագահը յայտարարեց թէ յանձնաժողովին աշխատութիւնները բոլորովին աւարտած են, թէ ալ եւս վկայութիւն պիտի չլսէ և թէ իր տեղեկագրին պատրաստութեանը պիտի ձեռնարկէ։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ

Նիւ-Եօրք-Հէրըլտ կ'իմանայ թէ Ռուսիա մտադիր է այս տարի հինգ նոր մարտանաւեր շինել տալ Մ· Նահանգներուն մէջ։

ՍԵՒ ԼԵՐԱՆ ԻՇԽԱՆԸ

Չէթինիէէն կը հեռագրեն թէ ուրբաթ օրը Սեւ Լերան արքունիքին մէջ ընտանեկան հանդէսով մը կատարուեր է Սեւ Լերան Նիքոլա իշխանին՝ Միլէնա իշխանուհիին հետ ամուսնութեան քառասուներորդ տարեդարձը։

Երէկուան Հեռագիրներ

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԲԷՔԻՆ, 10 նոյեմ.—Անցողակի կարեւորութիւն մը և զինուորական հանգամանք մը միայն կ'ընծայուի Թիէն-Ջինի մօտ Բէյ-Հօյի ձախ եզերքին վրայի երկրին Ռուսերուն կողմէ գրաւուելուն։ Այդ պատճառով Բէքինի անգլիական դեսպանը ետ կեցաւ նոյն գրաւման դէմ բողոքելէն։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ·— Վլատիվոսթօքէն նոյեմ· 3 թուականով կը հեռագրեն Նովոյէ Վրէմիայի թէ առնուած լուրերու նայելով Չինու խնամակալուհին մեռեր է։

ՊԵՐԼԻՆ·— Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն Վոլֆ գործակալութեան թէ Ուաշինկթընի կառավարական շրջանակները կը հերքեն լրագիրներու այն լուրը, որուն համաձայն Ուաշինկթընի չինական դեսպանը բողոքած ըլլայ Բաօ-Թինկ-Ֆուի մէջ Գերմանացիներուն ընթացքին դէմ։

—Գերման լրագիրները կը պնդեն ճշդութեանը վրայ այն լուրին թէ Ռուսիոյ, Ֆրանսայի, Մ· Նահանգաց և Ճափոնի միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացած է։

ՇԱՆԿԱՅ·— Չինու պաշտօնական աղբիւրներէն առնուած լուրերու նայելով, Չինու արքունիքը հրամայեր է կայսեր բնակութեան համար կահաւորել Չէնկ-Թօնի պալատը Չէ-Զուանի մէջ։

ԼՈՆՏՈՆ·— Միջազգային զինուորները Բաօ-Թինկ-Ֆուի մօտ յաղթեցին Պոքսըրներուն։ Չինու արքունիքը Չէ-Զուան կը գտնուի։

ՓԱՐԻԶ·— Ֆրանսա և Ռուսիա համաձայնեցան մերժելու այն յօդուածը զոր Անգլիա կ'ուզէ դնել Չինու հետ կնքուելիք հաշտութեան նախաշաւիղ պայմաններուն մէջ, և որուն համաձայն կ'առաջարկէ որ առեւտրական դաշնագիրները վերաքննուին· նաեւ մերժել Մ· Նահանգաց առաջարկութիւնը թէ շփոթութիւն ծագած տեղերու մէջ չինական պաշտօնատարները փոխուին։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ՊԼԻՕՄՖՈՆԹԷՅՆ· — Ֆիքսպուրկ ու շրջականները տակաւին Պոէրներուն ձեռքը կը գտնուին։

ԼՈՆՏՈՆ· — Բրոնսթատէն նոյեմ· 9 թուականով կը հեռագրեն· — Թշնամին կը յայտարարէ թէ անձնատուր պիտի չըլլայ, նոյն իսկ այն պարագային երբ Շթայն նախագահը ու Տէվէթ զօրավարը գերի բռնուին։ Պոէրները պէտք եղածին չափ ռազմամթերք ու պաշար ունին։

—Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պոէրները նորէն յաղթուեր են Պէլֆասթի մօտ։

—Ֆրէնչ զօրավարը Թրանսվալի հրամանատար կարգուեցաւ։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀՌՈՄ·— Իտալիոյ Խորհրդարանը նոյեմ· 22ին պիտի գումարուի։

ՊԻՇԹԱ·—Երեսփ· ժողովը երէկ աւարտեց վիճաբանութիւնը այն ծրագրին, որ կը վերաբերի Ֆրանց-Ֆէրտինանտ արքիդուքսին ամուսնութեանը՝ Քոթէքի կոմսուհիին հետ։ Նախարարապետ Պ· ֆոն Զէլ, ընդհանուր ծափահարութեանց մէջտեղ, կարդաց յայտարարութիւն մը թէ պատրաստ է ծրագրին վրայ աւելցնել հատուած մը, որուն համաձայն Հունգարիոյ մէջ յաջորդութեան վերաբերեալ բոլոր խնդիրները պէտք է կարգադրուին մի միայն 1728ի հունգարական օրէնքին տրամադրութեանց համաձայն։ Ծրագիրը յետոյ ընդունուեցաւ ստուար մեծամասնութեամբ։

ՓԱՐԻԶ· — Կ· Պոլսոյ Ֆրանսական դեսպան Պ· Քոնսթան այսօր ներկայացաւ Հանրապետութեան Նախագահին։

—Սէնի եղեռնադատ ատեանը այսօր ցկեանս տաժանելի աշխատութեան դատապարտեց Ալսոն անուն ոճրագործը։

ԼՈՆՏՈՆ·—Կ'ըսուի թէ Անգլիա մտադիր է դիւանագիտական պատուիրակութիւն մը ղրկել Մարոք։

—Հոնկ-Քոնկի մէջ մեծ փոթորիկ (թիֆոն) ծագեցաւ։

—Քանամայէն առնուած լուրերու նայելով կացութիւնը կը ծանրանայ։

—Լորտ Սոլզպըրի, քաղաքապետութեան պաշտօնարանին մէջ խօսած ճառովը յայտարարեց նաեւ թէ հակառակ իր համոզման, որուն համաձայն խաղաղութիւնը պիտի պահպանուի և նոյն իսկ ապահովուած է, Անգլիա պիտի շարունակէ իր պատրաստութիւնները իր ազգային պաշտպանութեանը համար։

ՀՌՈՄ·—Պ· Չէմպըրլէն այսօր Հռոմ կը սպասուի։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ·— Միւթէմմիզի աստիճան տրուեցաւ Հալքալըի երկրագործական վարժարանին տնօրէն Սթրաթի էֆ·ի։

—Էնկիւրիի նահանգին Ազտաղ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Սէլանիկի նահանգին Բրավիշթէ գաւառակին գայմագամ Սաֆվէթ էֆ·ի, որուն յաջորդեց Ազտաղի գայմագամ Իսմայիլ պէյ։

—Ատանայի նահանգին կեդրոնական նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական անուանուեցաւ Լաթաքիոյ նախնական դատարանին պատժական ճիւղին նախագահ Իպրահիմ Ֆէվզի էֆ· որուն յաջորդեց Լէմնոսի նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական Մուսամմէր էֆ·։

—Պէլկրատի օսմ· դեսպանատան երկրորդ քարտուղար անուանուեցաւ նոյն դեսպանատան երրորդ քարտուղար Պլաք պէյ։ Պէրտիանսքի օսմ· փոխ հիւպատոս անուանուեցաւ Թրիհալայի օսմ· հիւպատոսարանին նախորդ թարգման Տիմիթրաքի էֆ·։

—Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Սկիւպի զօրաբաժնին միրլիվաներէն Շէմսի փաշայի։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Կիպրոսի նաիպ Օսման Նուրի էֆ·ի։

—Լիագաթի ոսկի շքադրամ՝ Սագզըլի կառավարիչ Ճէմիլ փաշայի։

ԻՏԱԼԻՈՅ Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին ծննդեան տարեդարձին առթիւ Վեհ· Սուլթանը շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց անոր, որ հեռագրով շնորհակալութիւն յայտնեց։ Վեհ· Սուլթանը նաեւ երէկ իտալական դեսպանատունը ղրկեց արարողապետ Իպրահիմ պէյը և կայս· առաջին թիկնապահ Մէհմէտ փաշան որոնք շնորհաւորական այցելութիւն տուին դեսպան Պ· Բանսայի։ Օսմ· պահականաւը որ երէկ դրօշներով զարդարուած էր, կէսօրին թնդանօթ արձակեց։ Մեծ-Եպարքոսին ու արտաքին գործոց նախարարին թարգմանները, ինչպէս նաեւ դեսպանական մարմինը շնորհաւորական այցելութիւն տուին Պ Բանսայի։

—Կ· Պոլսոյ իտալական գաղթականութեան երեւելիները, երէկ, դեսպանին ներկայացան և իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին։ Առտուն Սանթա-Մարիա եկեղեցիին մէջ գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան։ Ներկայ էին դեսպանը, բոլոր պաշտօնեաները և իտալական գաղթականութեան երեւելիները։ Նոյնպէս, Պոլսոյ նաւահանգիստը գտնուող դեսպանական պահականաւերը և իտալական բոլոր նաւերը դրօշներով զարդարուած էին։ Երէկ գիշեր Սոչիէթա Օբէրայա Իտալիանա Ընկերութեան սրահին մէջ մեծ նուագահանդէս մը տրուեցաւ։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ·— Ռուսիոյ կայսրը հեռագիր մը ուղղելով Վեհ· Սուլթանին, շնորհակալութիւն յայտներ է՝ Լիվատիա ղրկուած օսմ· պատուիրակութեան նախագահութիւնը Թուրխան փաշայի յանձնուած ըլլալուն համար։

—Ֆուատ զբօսանաւը Եալթա գտնուած ատեն Ջարը շաքարեղէններ, լէմոնատ և սիկառէթներ ղրկեր է նաւաստիներուն։ Բաշխումը կատարուեր է բոլոր սպաներուն ներկայութեանը· նուագածուներու խումբը նոյն միջոցին Ռուսիոյ ազգային երգը հնչեցուցեր է։ Ջարը արծաթ շքադրամներ տուեր է Ֆուատ շոգենաւին նուագածուներուն։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ·— Պուքրէշի օսմ· դեսպան Քեազիմ պէյ, անցեալ երեքշաբթի, Սինայի պալատան մէջ Ռումանիոյ թագաւորին մատուցեր է Վեհ· Սուլթանին կայս· նամակը, որով շնորհակալութիւն կը յայտնէ Իր յոբելեանին առթիւ եղած շնորհաւորութիւններուն համար։ Կարոլ թագաւորը շնորհակալ ըլլալով իր բարեկամական զգացմանց հաւաստիքը յայտներ է։

ԿԱՅՍ· ՇՆՈՐՀ·— Վեհ· Սուլթանը հրամայեց հանգստեան սնտուկ մը հաստատել կայս· պալատան նուագածուներու խումբին և խատէմլիներուն համար։ Վեհափառութիւնը բարեհաճեցաւ հազար ոսկի շնորհել այդ սնտուկին իբրեւ դրամագլուխ։

ՀԵՐՔՈՒՄ· — Իգտամի մէջ կը կարդանք·— «Եւրոպական քանի մը լրագիրներ թէեւ գրած են թէ Մալիէի գանձը մտադիր է փոխառութեանց պարտաթուղթերը փոխել, սակայն, շնորհիւ Վեհ· Սուլթանին, բնաւ պէտք չկայ այդ պարտաթուղթերուն փոփոխութեանը· հետեւաբար այդ հրատարակութիւնը բացարձակապէս կը հերքուի։

—«Եւրոպական քանի մը լրագիրներ թէեւ գրած են թէ Մալիէի գանձը այդ պարտաթուղթերու խնդրին համար կարգ մը խորհրդածութիւններ պարունակող ծրագիր մը մատուցած է Հէնտէաս իշխանութեան, սակայն այդ լուրն ալ բոլորովին անհիմն է, և այդ տեսակ ծրագիր մը ոչ պատրաստուած է և ոչ ալ մատուցուած։»

ԱՊԱԿԻՆԵՐԸ·— Կ· Պոլսոյ առեւտրական Սենեակը իր չորեքշաբթի օրուան նիստին մէջ խորհրդակցութիւններ կատարեց ապակիի սէնտիքային խնդրին վրայ։ Ապակիի երկրորդական վաճառականները, Առեւտրական նախարարութեան աղերսագիր մը մատուցանելով, խնդրած էին արգիլել երեք վաճառականներուն կազմած սէնտիքան, որով ապակիի գինը եռապատկուած է։ Առեւտրական Սենեակը որուն կարծիքը հարցուած էր, սէնտիքան կազմող վաճառականները հրաւիրեց որոնք յայտարարեցին թէ գիներու բարձրացումը իրենց կամքէն անկախ պատճառներով առաջ եկած է, վասն զի Հարաւային Ափրիկէի պատերազմին հետեւանքով ածուխի գինը և հետեւաբար նաւորդէքներն ալ բարձրացած են, բազմաթիւ գործարաններ գոցուած են, շատ մը գործարաններ ալ գործաւոր չգտնուելուն համար յանձնառութիւնները ժամանակին չեն կրնար կատարել և այլն։ Այդ վաճառականները ըսին նաեւ թէ Եւրոպայի մէջ ապակիի խիստ բազմաթիւ գործարաններ կան· ուստի փոքր վաճառականները կրնան ուզածնուն չափ բերել տալ և այդպէս զիրենք պարտաւորել որ գինները իջեցնեն։ Առեւտրական Սենեակը նկատելով որ մէջ բերուած պատճառներէն մէկ քանին իրաւամբ գիներու բարձրացման առիթ տուած են, նկատելով որ սէնտիքային արարքը գիներու բարձրացում առաջ բերած է, նկատելով որ երկրորդական վաճառականները իրենց դրամագլուխին նուազութեանը պատճառով չեն կրնար Եւրոպայէն ուղղակի ապակի բերել տալ, նկատելով որ վաճառականութեան ազատութեան արգելք եղող միջամտութիւն մը կարելի չէ ընել և նկատելով որ սէնտիքան կազմող վաճառականներուն ձեռքէն ապակիի առեւտուրը մէկէնիմէկ առնելը դժուար է, որոշեց այդ նպատակը քիչ քիչ իրականացնելու համար խրախոյս կարդալ քանի մը դրամատէրերու և վաճառականներու, որպէս զի Եւրոպայէն ուղղակի ապակի բերել տան։

ՔԱՐԱՓՆԵՐԸ·—Կ· Պոլսոյ առեւտրական Սենեակը նկատողութեան առաւ քանի մը վաճառականներու աղերսագիրը որով կը բողոքեն այն որոշման դէմ թէ պարտաւոր են իրենց ապրանքները ուղղակի քարափ հանել, ինչ որ շատ մը ծախքերու, ժամանակի կորուստի, բեռնակրի ծախքի եւայլն պատճառ կ'ըլլայ· նաեւ քարափի Ընկերութիւնն ալ բաւական բարձր տուրք մը կ'առնէ։ Ուստի այդ վաճառականները կը խնդրեն որ ըստ առաջնոյն կարենան իրենց բերած ապրանքները մաւունաներու մէջ գտնուած ատեն մաքսային քննութեան ենթարկել և յետոյ ապրանքները հանել վաճառականին ուզած տեղը։ Առեւտրական Սենեակը որոշեց այդ առթիւ հարկ եղած դիմումը ընել մաքսային վերատեսչութեան մօտ։

ՀԱՑԻՆ ԳԻՆԸ·—Իգտամ ձեռնհաս պաշտօնարանին ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ ըսելով որ հակառակ այն Պաշտօնական Ծեկոյցին, որով հացին գինը հինգ փարա զեղջուած է, քանի մը հացագործներ դարձեալ առաջուան գինով կը ծախեն հացը, մինչդեռ Պոլսոյ կողմը քանի մը փուռեր Պաշտօնական Ծեկոյցէն առաջ ինքնաբերաբար զեղչ մը ըրած են։

ԾԵԾԸ՝ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ·— Կրթական Նախարարութիւնը դարձեալ ծանոյց ամէն կողմ թէ վարժարաններուն մէջ ծեծը բոլորովին արգիլուած է և թէ անսաստող դաստիարակները և ուսուցիչները պաշտօնանկ պիտի ըլլան և օրինական պատիժ կրելու համար դատական պաշտօնարանին պիտի յանձնուին։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ զօրաբաժնին պատկանող տեղակալ մը և երեք զինուորներ իրենց պաշտօնը կատարելու ատեն մեռած ըլլալով, կայս· Իրատէ մը հրամայեց դրամական պարգեւներ շնորհել և ամսաթոշակներ յատկացնել անոնց ընտանիքներուն։

ՄԵԿՆՈՒՄ·— Կայս· թիկնապահ Էնվէր փաշա և Սկիւտարի նախնական դատարանին հարցաքննիչ դատաւոր-անդամ Մէհմէտ պէյ շաբաթ իրիկուն Էտիրնէ ուղեւորեցան։

ԱՆԾՈՒԽ ՎԱՌՕԴ·—Թնդանօթարանի վերատեսչութիւնը Գերմանիայէն վարպետ մը բերել պիտի տայ, անծուխ վառօդի պատրաստութեան ամէնէն լաւագոյն եղանակը սորվեցնելու համար։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ·—Բերայի նախորդ կառավարիչ վախճանեալ Էնվէր պէյի ընտանիքին 2341 ղրուշի ամսաթոշակ յատկացուեցաւ։

ԻՏԱԼԻՈՅ նաւագործարանները օսմ· մաքսային վերատեսչութեան առաջարկեցին 8500 ոսկիի երկու շոգենաւ շինել՝ Ռէժիի Նուր-իւլ-Պահր շոգենաւին նման։ Ատոնք մաքսանենգութեանց առաջքը առնելու համար պիտի գործածուին։

ԼԵՐԻ ԳԱԲՈՒԻ ՀՐԿԻԶԵԱԼՆԵՐԸ·— Տիկին Էլէն Ն· Զարիֆի, քոյրը՝ տիկին Արթէմիզ Բուրնարա և Բերայի աղքատասէր Ընկերութեան գործադիր ժողովին անդամ Տիկին Քասթէլլի շաբաթ օրը Լերի Գաբու երթալով նպաստներ բաշխեցին իսլամ ու քրիստոնեայ հրկիզեալներուն։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ հրապարակներէն առնուած լուրերու նայելով, ցորենի գինը ինկած է: Երեք օրէ ի վեր խաւուծի գինն ալ երկու փր. իջեր է:

ԷՏԻՐՆԷԻ ԹՐԱՄՈՒԷՅԸ.— Պետական Խորհուրդը ձեռնհաս պաշտօնարանին յանձնեց տեղեկագիրը այն ծրագրին, որով վերջերս խնդրուած էր Էտիրնէի մէջ ձիով քաշուող թրամուէյ մը հաստատել Զընտան Ալիքէն մինչեւ երկաթուղիի կայարանը:

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆԻ օսմ. նոր դեսպան Շեքիպ պէյ որ քանի մը օրէն իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի, շաբաթ օրը Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ:

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպան Մավրոկորտաթօ իշխանին համար թէեւ ըսուեցաւ որ դիւանագիտական ասպարէզէն քաշուելով Անդրոսի երեսփոխանութեան ընտրելի պիտի ըլլայ, սակայն այդ լուրը կը հերքուի: Իգտամ այդ առթիւ կ'ըսէ թէ Մավրոկորտաթօ իշխանը մինչեւ հիմա Կ. Պոլսոյ մէջ հելլենական դեսպանի պաշտօնը վարողներէն ամէնէն աւելի տեղեակ է տեղական բաղձանքներու եւ զգացմանց, նաեւ արժանիքի ու չափաւոր գաղափարի տէր է, որով անոր դեսպանական պաշտօնի վրայ մնալը գոհացուցիչ է:

ՏԱՂԿԱԽՏ.— Սէլանիկի աղքատիկ թաղերուն մէջ ծաղկախտը նորէն ճարակած ըլլալով, թաղապետութիւնը միջոցներ ձեռք կ'առնէ:

ԻԶՄԻՐԻ առեւտրական Սենեակը առեւտրական վարժարան մը պիտի հաստատէ նոյն քաղաքին մէջ:

—Իզմիրէն անցեալ շաբթու Յունաստան փախուեր են հելլենացի տասներկու դատարկաշրջիկներ:

ՎԻԶԷԻ երկրագործական պանքայի սնտուկին հաշուակալութեան նախորդ քարտուղար Օսման Ֆախրի էֆ., կ'ըսէ Իգտամ, Էտիրնէի Իտարէի ժողովին ամբաստանիչ ճիւղին կողմէ իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած է՝ օրհաշիւները եղծած եւ գանձուած դրամները առանց արձանագրելու, գողցած ըլլալուն համար:

ՕՍՄ. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻՆ համար կրթական նախարարութիւնը ներքին կանոնագիր մը կը պատրաստէ:

ՓՈՂԵՐԱՆՈՑԸ.— Ելմտական նախարար Րէշատ փաշա, շաբաթ օրը, Փողերանոց գնաց՝ Թնդանօթարանի պաշտօնեաներէն Վիլքըն փաշայի եւ Թէրսանէէն երկու մեքենագէտ սպաներու հետ որոնք մինչեւ իրիկուն զբաղեցան բոլոր մեքենաները մանրամասնօրէն քննելով եւ հարկ դատուած բարեփոխմանց համար կարծիքներ յայտնելով:

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին շինութեան ծախքին համար զանազան նահանգներէ նորէն 123,349 ղրուշ ղրկուած է Նպաստամատոյց յանձնաժողովին:

ԵՊԱՐՔՈՍԱԿԱՆ հրամանագիր մը ծանոյց ձեռնհաս պաշտօնարանին որ առագաստանաւերու կողմէ իբրեւ սաֆրա առնուած խիճերը ու աւազները տուրքէ զերծ ըլլան:

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԻՒՆ.— Կ'ըսուի թէ Ռուսիոյ մէջ խնդիր կայ օրթոտոքս Պատրիարքութիւն մը հաստատելու համար: Այդ խնդիրը առաջ եկած է Մոսկուայի Պատրիարք Տ. Անտրիանովի մահուան 200րդ տարեդարձին առթիւ:

ԶԻՔԻ ՓԱՇԱ, վերատեսուչ Թնդանօթարանի եւ զինուորական վարժարաններու, շաբաթ օրը բժշկական վարժարանը գնաց եւ դասարանները աչքէ անցուց: Ետեւ այցելութիւն տուաւ Ռիտըր էֆ.ի որ տակաւին անկողնոյ կը ծառայէ:

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ.— Օսմ. կառավարութիւնը մտադիր է Թոքիոյի գերման դեսպանին յանձնել Ճապոն գտնուող օսմ. հպատակներու շահերուն պաշտպանութիւնը. նաեւ այդ դեսպանին պաշտօն յանձնել որ Ճապոնի կառավարութեան մօտ դիմում ընէ իսլամ գերեզմանատան յատկացուելու նպատակով գետին մը սահմանուելու համար: Արտաքին գործոց նախարարութիւնը այդ մասին ծրագիր մը պատրաստելով մատուցած է Մեծ Եպարքոսին: Ինչպէս յայտնի է, Թուրքիոյ մէջ Ճապոնցիներու իրաւունքներուն պաշտպանութիւնը յանձնուած է Անգլիոյ դեսպանին:

ԺԻՒԼ ՊՈՒԱՅԻ ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ.—Նշանաւոր օրագրող, վիպագիր եւ բանախօս Պ. Ժիւլ Պուա, որուն մայրաքաղաքս գալը ծանուցինք, երէկ իրիկուն բանախօսութիւն մը արտասանեց Իւնիոն Ֆրանսէզի սրահին մէջ, ի ներկայութեան բաւական ստուար բազմութեան, որուն մէջ կիները աւելի մեծամասնութիւն կը կազմէին: Հրամանատար Պէժէ բանախօսը ներկայացուց ներկաներուն, որմէ յետոյ Պ. Ժիւլ Պուա բեմ ելլելով, նախ շնորհակալութիւն յայտնեց ունկնդիրներուն, իրենց պատուաբեր ներկայութեանը համար. ըսաւ թէ Կ. Պոլսոյ մէջ չէր սպասեր այդքան փայլուն ու բազմաթիւ ընկերութեան մը: Ետեւ իր բանախօսութեան նիւթին անցաւ որ էր. Ինչ պիտի ըլլայ Քսաներորդ դարուն կինը: Կնոջ կեանքը երեք մասերու բաժնեց. տնտեսական, սիրային կամ ընկերական եւ մայրական: Իր բանախօսութեան մէջ պահանջեց որ այսօրուան կինը վաղուանը չըլլայ, այսինքն աշխարհիկ կինը, այն «յաւիտենական պուպրիկ»ը տեղի տայ արի եւ հեզահամբոյր, պարկեշտ եւ գեղեցիկ, բարի ու առաքինի կնոջ, որպէս զի մարդուն նեցուկ ըլլայ կեանքի պայքարին մէջ: Նաեւ ըսաւ թէ էրիկ մարդը կնոջ ազդեցիկ եւ անկեղծ պաշտպանը ըլլայ, այնպէս որ կինը վստահութիւն ունենայ անոր աջակցութեան վրայ: Պ. Ժիւլ Պուա իր բանախօսութիւնը աւարտեց Արեւելք ըրած իր համբորդութեան տպաւորութիւնները նկարագրելով եւ այս առթիւ յայտնելով թէ ինք իբր պարզ ուղեւոր եկած էր Կ. Պոլիս, սակայն իր բարեկամներուն խնդրանքին վրայ բանախօսութիւն ըրած էր: Պ. Ժիւլ Պուա ջերմապէս ծափահարուեցաւ:

ՊԱՍՐԱՅԷՆ երէկուան թուականով կը հեռագրեն թէ Ամարայի Պէնի Լամ Աշիրէթին պետ Կատպանի հետ ասկէ առաջ, ոգիտութեան հետեւանքով, Պարսկաստան փախած տասը հազար տունուորներու մէկ մասը երեք ամիս առաջ Պասրա վերադարձած եւ իրենց նախկին տեղերը հաստատուած էին. հիմակ ալ անոնց մնացածը ցեղապետ Կատպանի հետ Պասրայի նահանգը վերադարձած ու զղջում յայտնելով ներողութեան արժանացած եւ այդ առթիւ բարեմաղթութիւններ ըրած են Վեհ. Սուլթանին համար:

—Անգլիական Լաուրենս մարտանաւը հոկտ. 26ին Պասրայի նաւահանգիստը հասեր է, ուր շաբաթ մը կենալէ ետքը Հնդկական Ջուրերը պիտի երթայ:

ԱՄԱՍԻԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ Սըվազի ու Էրզրումի նահանգներու դատական քննիչը Թօքատի գաւառին դատական գործառնութիւնները քննելէ ետքը, հոն հասեր է եւ շրջակայ գաւառակները գացեր է միեւնոյն պաշտօնով: Քննիչը յետոյ Ամասիոյ կեդրոնին դատական գործառնութիւնները պիտի քննէ:

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.—Սըվազէն ուղղուած հեռագրի մը նայելով Վէզիր Քէօփրիի մէջ գտնուած տախտակները որոնք հին արձանագրութիւններ կը պարունակեն, Սամսոն ղրկուած են, ուրկէ Կ. Պոլսոյ կայս. Թանգարանը պիտի փոխադրուին:

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Մալաթիոյ մէջ, առջի գիշեր, երեք անգամ երկրաշարժի զօրաւոր ցնցումներ զգացուեր են՝ արեւելքէն արեւմուտք, առանց վնասակար հետեւանք մը ունենալու:

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը հրահանգ ուղղելով կալուածատուրքի այն պաշտօնեաներուն որոնք թաղապետութեանց շրջանակներուն մէջ կը գտնուին, ծանոյց անոնց որ իրենց պարտականութիւնները լաւ գործադրեն եւ դիմում ընողներուն դիւրութիւններ ընծայեն օրէնքին տրամադրած սահմանին մէջ:

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Իգտամ նորէն ձեռնհաս իշխանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ, ըսելով որ Տրապիզոնի մաքսատան մէջ չափէն աւելի մաքսի փոխարէն ապրանք առնուելուն համար գնահատիչ Համտի էֆ.ի պաշտօնը մթերանոցի տեսուչին յանձնուեր է, բայց ատիկա ալ չի կրնար գին դնել, որով կարգ մը անարժէք ապրանքներ մաքսի փոխարէն կ'առնուին. իսկ արժէք ունեցող ապրանքները մաքսատան մէկ դուռնէն մտնելով միւսէն դուրս կը հանուին:

—Հանրային Պարտքի վարչութիւնը նկատելով որ Թէքիրտաղ տարուած ալքոլները Թաղապետութեան մթերանոցը փոխադրուելէն ետքը հարկ եղած մաքսը ու տուրքը կ'առնուի, որով Հանրային Պարտքի վարչութիւնը չի կրնար ժամանակին տեղեկութիւն ստանալ, գրեց մաքսային վերատեսչութեան որ այդ ալքոլները Թէքիրտաղի մաքսատունը ժամանելուն պէս իմաց տրուի Հանրային Պարտքի վարչութեան

—Ղալաթիոյ մաքսատան ձախ կողմը մօտեցած ածուխի շոգենաւերու պաշտօնեաներէն ոմանք մաքսանենգութիւն կը կատարեն եղեր: Իգտամ այդ առթիւ ձեռնհաս պաշտօնարանին ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ:

ՍԱՄՍՈՆԻ մաքսատան մէջ խառնուրդ իւղեր, արմտիքներ եւայլն քննելու համար բժիշկ չի գտնուիր. վնասակար ալիւրներէ հաց կը պատրաստուի որ մէկ օր եթէ միայն պարզապէս ցեխի նման բան մը կ'ըլլայ: Թուրք լրագիրները ձեռնհաս պաշտօնարանին ուշադրութիւնը կը հրաւիրեն այդ մասին:

ՆՈՐ ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԸ.— Ձեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ գաղթականներու զետեղման ծախքին համար հաստատուած դրոշմաթուղթին սպառումը այս օրերս նուազած է, եւ նկատելով որ ատոր պատճառը այն պարագան է թէ դրոշմաթուղթ չփակցնողները տուգանքի չեն ենթարկուիր, որոշեց որ ասկէ վերջը գաղթականաց զետեղման ծախքին համար հաստատուած դրոշմաթուղթը չփակցնողներէն անոր կրկին արժէքը առնուի իբրեւ տուգանք:

ՄԱՒԶԸՐԵԱՆ հրացան գնելու համար Գերմանիա ղրկուելիք զինուորական յանձնաժողովէն զատ, կայս. Իրատէ մը համաձայն, քննիչ մարմին մըն ալ պիտի ղրկուի ութ հոգիէ բաղկացած:

ՃԻՏՏԷԻ կուսակալի նախորդ տեղակալ Մահմուտ Ճէլալէտտին պէյի 1825 ղրուշ յատկացուեցաւ՝ իբրեւ անպաշտօն վիճակի ամսաթոշակ:

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Խտիվութեան խնդրանօք, կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Եգիպտոսի հեծեալ զօրքերուն համար պէտք եղած եւ Սուրիոյ ու Պէյրութի նահանգներէն գնուած ձիերը մաքսատուրքէ զերծ ըլլան. նաեւ նախապէս այդ ձիերու համար Սուրիական Տրիպոլսոյ մաքսատան մէջ առժամաբար գանձուած երկու հարիւր ոսկին ալ ետ տրուի: Կայս. Իրատէն հրամայեց միանգամայն որ Եգիպտոսի կառավարութիւնը ձիերու գնման համար նախապէս տեղեկութիւն հաղորդէ Բ. Դրան:

ՆԱՄԱԿԱՏԱՆՑ ցրուիչներուն համար միաձեւ հագուստ մը պիտի շինուի եւ ատոնց յատկացուած ընդհանուր գումարին 146,488 ղրուշին վրայ 16,600 ղրուշ պիտի աւելնայ: Նոր հագուստները ցրուիչներէն մէկին հագցուելով լուսանկարը առնուած եւ մատուցուած է կայս. պալատ: Կայս. Իրատէ մը հրամայած է գործադրել այդ որոշումը:

ԷՐԶՐՈՒՄԻ նախկին կուսակալ Հագգը փաշա հանգստեան կոչուեցաւ՝ 11,000 ղրուշ ամսաթոշակով:

ԹՈՒՂԹԻՆ ԳԻՆԸ.—Հունգարիոյ կառավարութեան կողմէ կարգուած մասնագէտներէ յանձնաժողով մը քննութիւն կատարելով, որ եւ է պատճառ մը չէ գտեր գիներուն հարիւրին 30-40 բարձրանալուն եւ որոշեր է որ առաւելն մինչեւ չորս ամիս գիները զեղչուին:

ՏՈՒՆԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Ոստիկանութեան նախարարութիւնը որոշեց որ թաղի մը մէջ երբ տուն մը ապահովագրուի. իմամը ու մուխթարը պէտք է թաղին ոստիկանութեան տեղեկագրեն տանը տէրոջը անունը, մականունը ու զբաղումը, տանը թիւը եւ ապահովագրող Ընկերութեան անունը:

ՄԵՏԱՔՍ.—Պրուսայէն կը գրեն թէ մետաքսի գինը այսօրերս 1 ոսկի 60 սանթիմէն յանկարծ 2 ոսկի 3 սանթիմի բարձրացեր է: Այդ պատճառով խոզակի քիլոն 47-51-52 ղրուշի կը ծախուի:

—Հանրային Պարտքի վարչութիւնը փորձի ենթարկած է դեղ մը զոր Լիբանանէն Տօքթ. Խաատ Սէլիմ էֆ. հնարած է շերամներու հիւանդութիւնները դարմանելու համար:

ԷՏԻՐՆԷԻ կուսակալութիւնը, կ'ըսէ Սապահ, զինուորական վարժարաններու վերատեսչութեան տեղեկագրած է պատժել Յակոբ էֆ. անուն անձ մը որ Էտիրնէի մէջ Վասիլիքի անուն յոյն կնոջ մը վիժելուն ու մահուանը պատճառ եղած է:

ՊԷՇԻՔԹԱՇԻ Բէյօյէշի կողմը, անցեալ գիշեր, Գարամանցի Վասիլ անուն նպարավաճառի մը տունէն ծագած հրդեհին համար դիտմամբ ձգուած ըլլալը հաստատուելով, տունին տակը գտնուած խանութին սպասաւորները Եորտան, Նիքոլի, Եորկի ու Թոտորի ձերբակալուեր են: Խանութին մէջի ապրանքները ու տունը 1000 ոսկիի ապահովագրուած են Ֆէնիքս Ընկերութեան:

ՀԱՆՐԱՏՈՒՆԵՐԸ.—Բերայի ոստիկանութիւնը փակել տուաւ Բերայի զանազան կողմերը գաղտնի կերպով բացուած քանի մը հանրատուները. նաեւ որոշեց որ Բերայի ու Ղալաթիոյ բոլոր հանրատուներու կիները դուռներու եւ պատուհաններու առջեւ չկենան եւ անհնազանդներէն կէս ոսկի տուգանք առնուի:

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանը շաբաթ օրը դատեց Մէհմէտ, Ֆէրհատ, Ահմէտ, Համտի ու Հիւսէյին անուն անձերը: Ասոնց առաջին երկուքը ամբաստանուած էին թէ անցեալ ապրիլ 7ի գիշերը Ղալաթիոյ Զիւրէֆա փողոցին մէջ Շիշման Էլէնիի հանրատան առջեւ սպաննած են Մէսաժըրիի Պաղտաս շոգենաւին հնոցպան Հանրի անուն Ֆրանսացի մը. իսկ միւսներն ալ զայն ծեծած ըլլալու ամբաստանութեան տակ կը գտնուէին: Ներկայ էր Փրանսական դեսպանատան Թարգմաններէն Պ. Բինէ: Մէհմէտ դատապարտուեցաւ տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան եւ Ֆէրհատ երեք տարուան. իսկ միւսներուն արարքը հաստատուած չըլլալով անպարտ արձակուեցան:

ԳԱՐԱՔԻՕՅԻ կամուրջին վրայ ինչպէս շաբաթ օրը ծանուցինք ձերբակալուած Երուանդ Գալուստեան, գործակատար վաճառական Աստարճեան էֆ.ի, ազատ արձակուեցաւ:

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ. — Ակռաներու չգոյութիւնը կը վնասէ արտասանութեան եւ դէմքը կը տձեւցնէ: Առանց լաւ ակռաներու, բնաւ կատարեալ ծամողութիւն չկայ, առանց կատարեալ ծամողութեան բնաւ կատարեալ մարսողութիւն չկայ, առանց մարսողութեան չի կայ սննդառութիւն, առանց սննդառութեան չի կայ առողջութիւն, եւ առանց առողջութեան ի՞նչ է կեանքը:— Ուրեմն խորհուրդ կու տանք ատամնէ զուրկ անձերու դիմել Տքթ. Գառիի, միակ ատամնաբոյժը որ երկու անգամէն կրնայ տեղը դնել երերուն եւ անարմատ ակռաները արհեստական ամենագեղեցիկ ու ամենահաստատուն ակռաները պատրաստել առանց քիմքի, կեռերու, զսպանակներու, եայլն, որոնք լաւ արտասանութեան հետ կատարեալ ծամողութիւն կ'ապահովեն:

Ամէնէն փափուկ, ամէնէն ջղային անձերը կրնան կատարեալ ապահովութեամբ դիմել Տքթ. Գառիի լիովին գոհ մնալու համար: Արդէն իրեն դիմողը կատարելապէս գոհ մնալէն ետքը միայն ստակը պիտի վճարէ:

Ամէն օր կը դարմանէ ժամ 9էն (Ը. Ե.) մինչեւ իրիկուն 5, Բերա, Ֆրանսական դեսպանատան դէմը, 374 թիւ տունը:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Բ. Ց. ՄԱՀՃՈՒՊԵԱՆ
Ղալաթիա, Խավեար խան, թիւ 77
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԼԻՎԸՐՓՈՒԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆԵՐ
10 Նոյեմբեր 1900

Բաժ. պատրաստ	Նոյ. 5.22	Դեկտ. | Յնվ.	5.7
Ցոր. ՍէնԹմալ քիչէօվ	Դեկ. 6/0 7/8	Մարտ	6/1 7/8
Խաւնուէ գանթար	Դեկտ.		36/3
Շաքար	»	Դեկտ.	9/5 1/2

Ազգային Լուրեր

Իտալիոյ Վիքթոր-Էմմանուէլ թագաւորին ծննդեան տարեդարձին առթիւ Տ. Յովսէփ եպիսկոպոս Այվազեան եւ Մատթէոս վարդապետ Աճէմեան երէկ շնորհաւորական այցելութեան գացին Բերայի Իտալական դեսպանատունը:

—Սամսոնի գաւառական եւ քաղաքական ժողովներուն, ինչպէս նաեւ Թաղ. Խորհրդոյ անդամներուն կողմէ հանրագրութիւն մը հասած է Պատրիարքարան, որուն մէջ կը գանգատուի տեղւոյն առաջն. տեղապահին պաշտօնավարութեան դէմ: Այդ հանրագիրը գլխաւորաբար կը ձգտի իր պաշտօնին անկարող ներկայացնելու Տ. Գնել վարդապետը:

—Պուլկարիոյ այցելու հովիւ Պաղճեան վարդապետ իր պաշտօնավարութեան սահմանները գծող հրահանգներ խնդրեր է Պատրիարքարանէն: Այդ հրահանգները իրապէ՛ս անհրաժեշտ են Պաղճեան վարդապետի համար, որովհետեւ վերջերս քիչ մը չափազանց շարաշար կերպով կը վարէր իր պաշտօնը, խառնուելով այն տեսակ թեմական գործերու՝ որոնք իր իրաւասութեան սահմաններէն դուրս կը գտնուին:

—Տ. Գէորգ քահանայ Անանեան Ս. Պատրիարքին եւ Կրօնական Ժողովոյ ուղղուած խնդրագիր մը մատուցած է՝ իր երեք տարուան պաշտօնավարութեանը միջոցին կրած նիւթական նեղութեան մասին:

—Սղերդի նորընտիր առաջն. տեղապահ Վահրիճ վարդապետ հեռագրած է թէ Սղերդ չպիտի երթայ, այլ կը պատրաստուի մայրաքաղաքս վերադառնալու: Պատրիարքարանէն հեռագրուեցաւ իրեն սպասել Ս. Պատրիարքի նամակին:

—Տիարպէքիրէն կը գրեն մեզ.— «Հոկտեմբեր 8ին վախճանեցաւ տեղւոյս Ս. Կիրակոս եկեղեցւոյ հինաւուրց քահանաներէն Տ. Յովհաննէս Աւագ քահանան՝ որ «Թաշճի» կ'անուանուէր եւ որուն համար կ'ըսեն թէ 85 տարեկան էր: Յուղարկաւորութեան ներկայ էր ահագին բազմութիւն մը. օծման եւ թաղման արարողութեանց նախագահեց Վիճակիս առաջն. տեղապահը, որ դամբանականով մը վեր հանեց վախճանեալ Տէր Հօր որբակեաց կեանքը եւ օրինակելի բարեմասնութիւնները: Տ. Յովհաննէս ասկէ 40 տարիի չափ առաջ քարակոփ Արհեստաւորներու խնդրանքովը քահանայ ձեռնադրուած էր վիճակիս հանգուցեալ առաջնորդ Յակոբոս եպիսկոպոսէն թէեւ ուսեալ չէր, բայց իր օրինակելի վարքովը ու գործերովը կը լեցնէր այդ պակասը: Օր մը չէր թերացած իր պաշտօնին մէջ. ապրուստի մասին ալ բնաւ տրտունջ չէր հաներ: Իր գլխաւոր պարծանքն էր երկու անգամ Ս. Էջմիածին, երկու անգամ Ս. Երուսաղէմ եւ երկու անգամ ալ Ս. Կարապետ գացած ըլլալը: Բնաւ հաւատք չունէր բժիշկներու մասին, հակառակ իր տկար կազմին. ամբողջ կեանքին մէջ դեղ չէր առած. անգամ մը արկածի մը պատճառաւ ոտքին տակը վնասուեցաւ բայց ինք չուզեց բժիշկ կանչել տալ եւ ամբողջ 15 տարի այդպէս կաղ պաշտօնավարեց. Շատ հոգ կը տանէր աղքատներուն եւ անոնց օգնութեան հասնելու համար ոչ մէկ բան կը խնայէր: Հետաքրքրական պարագայ մը.— Հանգուցեալը միշտ կը յայտարարէր թէ քահանայ մը քանի որ քառասունք կը պահէ, պէտք է որ իր ձեռնադրուած օրէն ճիշդ քառասուն տարի ետքը մեռնի. ու կ'աւելցնէր թէ ինք ճիշդ 40 տարուան պաշտօնավարութենէ մը ետքը պիտի մեռնի: Դիպուածը ա՛նանկ տնօրինեց որ քառասուն տարուան պաշտօնավարութենէ մը ետքը, ճիշդ իր ձեռնադրուած օրը վախճանի: Այս պարագան շատ տարօրինակ երեւցաւ մանաւանդ անոնց՝ որոնք կը խնդային հանգուցեալ Տէր Հօր այդ յայտարարութեան վրայ:»

—Էնկիւրիէն կը գրեն մեզ.— «Երէկ, 25 հոկտ., վախճանեցաւ ծանօթ վաճառական Թօփալեան եղբարց մայրը Տիկին Թ. Թօփալեան: Մեծ հանդիսաւորութեամբ տեղի ունեցան մեռելական արարողութիւնները: Բաց ի հայ կղերականներու դասէն, մասնաւոր հրաւէրով եկած էին Յունաց Առաջն. Փոխանորդը եւ երեք քահանաներ, իրենց դպրաց դասով եւ աշակերտներով: Հանդէսին կը նախագահէր Առաջն. Փոխանորդ Տ. Խորէն աւագ քահանայ Բիզիրեան: Ննջեցեալին դագաղը որուն ամէն ազգէ եւ դասակարգէ բազմութիւն մը կ'ուղեկցէր, հետզհետէ մտցուեցաւ մեր Ս. Խաչ, Ս. Նշան եւ Յունաց Մայր Եկեղեցիները: Ս. Նշան եկեղեցւոյն մէջ նախ Թուրքերէն դամբանական մը խօսեցաւ Տ. Խորէն Հայր, որուն բնաբանն էր «Ով կի՛ն դու, մեծ են հաւատք քո»: Սոյն բնաբանին մէջ համառօտիւ հանգուցեալին ու անոր զաւակներուն կենսագրութիւնը ընելէ յետոյ, Տէր Հայրը կապեց իր խօսքերը «որպէս մայր որդւովք բերկրեալ» խօսքին հետ, որ ննջեցեալի վիճակին լաւ կը յարմարէր: Ետեւ խօսեցաւ ազգ. վարժարանին տեսուչ Ս. Մ. էֆ. հայերէն լեզուաւ: Հանգուցեալը իբրեւ մայր Թօփալեան բարեհամբաւ գերդաստանին եւ իբր շրջահայեաց ու ուշիմ կին մը, մեծ յարգ ու համակրութիւն կը վայելէր իր շրջանակին մէջ: Իսկ իր ազգասիրութիւնը որուն անթիւ կարօտեալներ արժանացած են եւ բարեպաշտական զգացումները, որով ազգն ու վարժարանը գրեթէ միշտ կը նպաստաւորուէին, նշանակելի կողմերն են իր բարեմասնութեանց: Իր մահովը մեծ դատարկ մը կը բացուի Էնկիւրիի մէջ: Հանգուցեալին մարմինը թաղուեցաւ Թօփալեան ընտանեաց ննջեցելոց յատուկ դամբարանին մէջ, որ կը գտնուի Ս. Աստուածածնայ վանքին մէջ:

Հեռագիր Այսօրուան

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 11 Նոյեմ.— Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ դաշնակից Տէրութիւնները պիտի պահանջեն որ Հու-Բէի կուսակալ Թուչ-Նան իշխանը գլխատուի:

ՍԵՐՊԻՈՅ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Սերպիոյ Դրակինա թագուհին մանչ մը ծնաւ:

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ.— Հնդկաստանի մէջ չիտութիւնները զգալի կերպով կ'աւելնան:

ԻՏԱԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

ՀՌՈՄ.—Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորը՝ իր ծննդեան տարեդարձին առթիւ ներում շնորհեց բազմաթիւ բանտարկեալներու:

ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԸ

ՓԱՐԻԶ.— Այսօր, վերջին օր Արուեստահանդէսին, ահագին բազմութիւն կար: Մուտքերու թիւը հինգ հարիւր հազարը անցաւ: Որ եւ է դէպք չպատահեցաւ: Պաշտօնական վիճակագրութեան մը նայելով ապրիլ 14էն մինչեւ նոյեմբեր, 48 միլիոն 170,774 հոգի այցելած են Արուեստահանդէսը, որոնց 10,963,058ը՝ ձրի:

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ԱՐԿԱԾ

ՓԱՐԻԶ.— Շաւզի-լը-Ռուայի գիծին վրայ երկաթուղիի արկած մը պատահեցաւ՝ աքցանողին սխալման հետեւանքով: Ութ հոգի մեռան եւ 22 հոգի վիրաւորուեցան:

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐ

ԹԻԷՆ-ՋԻՆ, 11 Նոյեմ.— Պէլճիքա գրաւեց մէկ քիլօմէթր երկայնութեամբ երկիր մը՝ Բէյ-Հոյի ձախ եզերքին վրայ՝ Ռուսերուն կողմէ գրաւած երկրին ետին:

ԲԷՔԻՆ (Ռէօթէր).—Օտար դեսպանները կը յայտարարեն թէ համաձայնած են հաշտութեան բանակցութեանց վերաբերեալ գրեթէ բոլոր կէտերուն վրայ: Կը կարծուի, սակայն, թէ մինչեւ հիմա ամէնէն տարրական խնդիրներու վրայ միայն բանակցած են: Ուրեմն հաւանական կը նկատուի որ չինական պատուիրակներուն հետ բանակցութիւնները անորոշ կերպով երկարին:

ԲԷՔԻՆ.—Լի-Հունկ-Չանկ Չինու կայսրէն ստացաւ ծանուցագիր մը, որով չի հաւանիր Թունկ-Ֆու-Սիանկի պատժուելուն: Կայսրը միայն Շան-Սիի կառավարիչ Եու-Հսիէնի աքսորուելուն կը հաւանի:

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	24	12
Ամէնէն բարձր գին	»	24	12 1/2
Ամէնէն վար գին	»	24	11 1/2
Ռումէլի Երկթ. գոց.	Ֆր.	109	25
Ամէնէն բարձր գին	»	109	62
Ամէնէն վար գին	»	109	12 1/2

ԲԱՑՈՒՄ 30 Հոկտ.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Գ.	Ք. Կ.	24	14
Ռումէլի Երկաթուղի	Ֆր.	169	75
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քուէտի Ժէնէրալ ՕԹԹ.		0	5
Սօս. ՕԹ. Շանժ է Վալէօռ		0	14
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	10
Թրամուէյ բաժնեԹ.		6	25
» ժուիսանս		190	—
« պարտաԹ.		450	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		462	—
Թրանսվալ		70	50

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	05
» » » չէք	»	110	03
Բարիզ » »	Ֆր.	22	95
» » » չէք	»	22	79
Պէրլին անտոկոս չէք	Մարք	18	62
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	21	92

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	20
Անգլիական ոսկի	»	110	04
Բօլ Էմբէրիալ	»	98	20
Քրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաԹ	»	07	37
ՄէԹալիք	»	98	30
Ռուպլի ԹղԹադրամ	Օ. Ո.	8	63

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 10 Նոյեմբեր

Ֆրանս. ՌանԹ 3 %		100	50
» » 3 1/2 %		101	80
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	22	60
) գոց.	»	22	55
» » » Բ.	»	—	—
« « « Գ.	»	25	35
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	533	—
Օսմանիէ	»	431	—
Ռումէլի երկաԹուղի	»	111	—
Օսմ. մաքսատուն	»	514	—
Օսմ. Ռէժի	»	307	—
ԲրիօռիԹէ Թիւրք 4 %		481	50
Քուէտի Լիօնէ		1087	—
Իտալական ՌանԹ	»	91	41
Սպանիական արտաքին	»	68	55
Էժիբսիէն իւնիֆիէ		266	—
Թրանսվալ	»	72	50
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	105
[illegible]	»	3	

ԼՈՆՏՈՆ 10 Նոյեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ		98	87
Օսմանեան ՌանԹ սէրի Բ.		46	25
Օսմանեան ՌանԹ սէրի Դ. բաց.		22	25
Օսմանեան ՌանԹ սէրի Դ. գոց.		22	25
Օսմանեան Պանքա		11	50
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		38	—
» Մօ՛րօթ		41	50
Պուլկարական 1888		85	50
Էժիբսիէն իւնիֆիէ		103	50
Տօմինիալ		104	—
Թրանսվալ		2	87
Ալթըն երկաԹուղի		9	75
Փոխառութիւն		25	315

ՎԻԷՆՆԱ 10 Նոյեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	»	240	60
Ռումէլիի երկաԹուղի	»	105	25
Օսմ. Ռէժի	»	288	—

ՊՐՈՒՍԷԼ, 10 Նոյեմբեր

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		22	20
Ռումէլիի երկաԹուղի		109	25

ՊԵՐԼԻՆ, 10 Հոկտեմբեր

Ռուպլը	»	216	60
Ռումէլիի երկաԹուղի	»	109	50
Անատ. երկԹ. պարտաԹուղԹ	»	—	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	»	20	240

ԽԱՆՕԹ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Գ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ
Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 200
Կալաթա Սէրայի գպրոցին դէմ

Պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ Բարիզէ վերադարձած է ուսումնասիրելով իր արհեստին նորութիւններն ու նրբութիւնները եւ հաստատուած է իր նախկին տեղը: Ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի 4—11 (Ը. Թ.), կիրակի օրերը ժամադրութեամբ:

Աղքատները ձրի

Առաւօտուն խիստ կանուխէն կ'ընդունի նաեւ իր տունը Իւսքիւտար, Իճատիէ թիւ 49:

678 6—20

ԿԱՐԴԱՑԷՔ, ԿԱՐԴԱՑԷՔ
ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

Մեծ Հայ վաճառատուն պատրաստ եւ չափու վրայ հանդերձներու.—Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ, Հաճօբուլօ խան, նորաշէն վերնայարկի անկիւնը, Թիւ 33

Այս վաճառատան տէրն եւ հիմնադիրն, Արտակ Մոսիկեան, շատ տարիներ այս արհեստով զբաղած. ուրիշներու հետ ընկերութեամբ հագուստի վաճառանոցներ կազմակերպած, իր փորձառութեան եւ ուղղամտութեան շնորհիւ, յաճախորդաց վստահութիւնն ու համակրութիւնը գրաւած ըլլալով, այս ձեռնարկով ալ յաջողութեան ամէն պայմաններով կը ներկայանայ:

Առաջին կարգի վարպետ ձեւող մը միշտ ներկայ է վաճառանոցին մէջ.—Ի վաճառ հանուած բոլոր հագուստները, ամբողջապէս նոր կտրուած, վերջին նորաձեւութեան անթերի նմոյշներ են, խարդախ կերպասներ երբէք չեն գործածուիր. իսկ գիներու մասին մրցման գաղափար մը այն տաեն կարելի է ունենալ, երբ ապրանաց վրայ նշանակուած թիւերը տեսնէ մարդ:

Կը խնդրուի ուշադիր կարդալ հետեւեալ խօսակցութիւնը.

—Մեր ամառուան հագուստը Հաճի Շահին վաճառանոցէն առնենք:

—Բայց այդ վաճառանոցը խանին մէջ. տեղէն, երկար սանդուխով կ'ելլուի. ո՞վ պիտի յոգնի մինչեւ հոն:

—Կ'ելլենք, հոգ չէ, վաճառանոցին տէրը իր արհեստին մէջ շատ կարող ու փորձառու մէկն է. մեր ճաշակին համեմատ շիք եւ նորաձեւ հագուստներ ամէն տեղէ աւելի հոն պիտի գտնենք. եթէ ուզենք յատկապէս ձեւել կու տանք. գիներն այնքան աժան են որ կարծես թէ գոնէ քաշուելու մտքով, ունեցած ապրանքները ձեռքէ հանելու կ'աշխատի: 140 ղշի բալթօներ հոնտեղ 90ղրշ.ի կը ծախուին:

—Ի՞նչպէս կը շահի ուրեմն

—Կը շահի որովհետեւ—Ա. Ընկեր չունի որ շահածը բաժնէ: Բ. Անձնական ծախքն այնքան չափաւոր է որ ապրանքին գի՛ն բարձրացնելու չի հարկադրուիր: Գ. Զինքը ճանչցող եւ իրեն համակրող շատ յաճախորդ ունի, ամէն մէկէն քիչ քիչ կը շահի բայց գումարը մեծ կ'ըլլայ: Դ. Բախտաւորաբար ուրիշներու, վաճառատան վարձքը եւ ծախքը խիստ աննշան են:- Ե. Բիչով գոհ սրտով կ'ըսէ. «Ալլահ պէրէքէթ վէրսին:»

Վաճառատունը կիրակի օրերը բաց է—Վերջին գին—Մէկ թիւը 2 ղրշ.— Նորոգութեան աշխատութիւնները ձրի: 598

ՎԱՐՁՈՒ

Աբարդըմաններ կան Շիշլի, Թրամուէյի ճամբուն վրայ, Օսման Պէյի քազինօէն անմիջապէս յետոյ: Իւրաքանչիւր աբարդըման կը բաղկանայ 3 եւ 6 սենեակներէ. ունի նաեւ սպասաւորի եւ արդուկելու համար սենեակներ: Ցարկին համեմատ 20-55 ոսկի: Ջուրը առանց փոխարինութեան կը տրուի:

Դիմել դռնապանին: 22—30

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Կահաւորման յատուկ ամեն տեսակ ապրանաց
Ղալաթա, Զիւլֆարի փողոց, Սելանիկ խան, Թիւ 1—9

Նոր հաստատուած սոյն մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական գորգեր, տուքումա եւ Թաւշեայ գորգեր, «քէչէ»ներ, «թիւլ» վարագոյրներ, սփռոցներ, քորնիշներ, գետինի մուշամբաներ եւ զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մահճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ: Կը վաճառուի յարգոյ հասարակութեան շատ դիւրամատչելի պայմաններով:

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄՈՒՆՔՈՎ
635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

Տr. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

ՄՈՐԻ ՄՕՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 18 սեպտ. 1888

Պարոնայք Սգոդ եւ Պօուն,

Յորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սգոդն օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խուլային եւ անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ:

Իմ կարծիքս է թէ այս համոյ եւ յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու Մօռիւ ձկան իւղէն եւ կը յանձնարարեմ զայն:

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՍԵԱՆ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ՏՈՔԹԷՕՐ Ց. ԱՐԱՊԵԱՆ

Մանօք ատամնաբոյժ Բարիզի
Ի Սիթէ տը Բերա, թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ը. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան Նալբաս։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

ՈՒՄՈՒՐՃԱՅԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ

MEDAILLE EXPOSITION
EXPOSITION INTERNATIONALE
BRUXELLES 1897
COGNAC OMOURDJA
EXTRAIT DE VIN PUR
KONIAK OMOYPAZA
ΕΞ ΑΓΝΟΥ ΟΙΝΟΥ

Ումուրճայի Գործարանը որ Բրիւսէլի Արուեստահանդէսէն չքադրամ ստացած է, չուզեր իր անարատ ու լաւ արտադրութեանց համար քիչ ատենուան մէջ ստացած վարկը ուրիշ գործարաններու պէս ճշմարտութեան հակառակող յայտարարութիւններով հաշտեցնել. միայն սա լուրջ ճշմարտութիւնը կը ներկայացնէ անոնց որ հոգածու իրենց առողջութեանը։

«Ստորագրեալներս կը յայտարարենք թէ ուշադրութեամբ քննած ենք Ումուրճայի ագարակին գործարանին արտադրութիւնները որոնք 1897ին Բրիւսէլի Արուեստահանդէսին չքադրամին արժանացած են։ Արդարեւ գործարաններու մէջ քանի արտադրութիւնները միայն եթէ քննուին, արդիւնքը շատ սահմանափակ կ'ըլլայ. բայց նկատողութեան առնելով Հանրային Պարտքի վարչութեան ծանուցագիրները թէ Ումուրճայի Գործարանին արտադրութիւնները անարատ գինիներէ շինուած են, նաև նկատողութեան առնելով այն պարագան թէ նոյն վարչութիւնը լուրջ ձեռնարկներ կ'ընէ իր հասոյթները ապահովցնելու համար, կը հաստատենք թէ նոյն Գործարանին բոլոր արտադրութիւնները անարատ գինիէ շինուած են. հետեւաբար տուինք ներկայ վկայականը։»

Վեհ. Սուլթանին քիմիագէտներէն
Պոնկովսքի, Սինկրոս ու Տոքթ. Մանճի

Այդ արտադրութիւնները անարատ ըլլալուն համար զինուորական հիւանդանոցներու մէջ կը գործածուին։

Վաճառուած տեղերը.— Ընդհանուր կեդրոնատեղի Ղալաթիա Քարանթինա փողոց թիւ 4, Եվտոքիօս էֆ. Թուրաճօղլու և Պոլիս Հասըր Իսկէլէսի Նիքոլաքի էֆ. Կէվէնճիօղլու։ Տիւրութեան համար մեծ ու փոքր ամաններու մէջ ալ կը ծախուին։ Օղիներուն գինն է օխան 10 ղրշ. 7 ու 5 տարուան գօնեաքներուն՝ 13. 9 ու 6 տարուան գինիներուն՝ 3։ Կը ծախուին նաև Պոլիս կամուրջին գլուխը Սաբընճեան վաճառատունը, Լանկա, Թուլումպա մէյտան Հեթավաճառ Քիրքօրի վաճառատունը գին 4 ղրուշի։ Սիրքէճի՝ Հանրային Պարտքի վարչութեան նախկին շէնքին մօտ՝ Միլաս։ Հասըր Իսկէլէսի ծխախոտի մաքսատան մօտ՝ Զիբոնկէլոս։ Պոլիս Պալըք Բազար Բէնիրճի փողոց՝ Նորկի Բասքալիտիս։ Ղալաթիա՝ Քօօբէրաթիվ Ընկերութեան վաճառատունը։ Ղալաթիա Սանտըգճըլար՝ Քոսթի Միքա, Խարաճճը փողոց՝ Միխալաքի Թիէրիտի ու Քիւրէքճիլէր՝ Եանի Ֆոթօրուլօ։ Բերա Մեծ Փողոց Անատոլու խան Գասնիկ Սիմոնեան և Շիշլի Օսման Պէյ քաղինոյին հանդէպ Բէրիքլի Վալիատի։ Նաև բոլոր նպարավաճառներու, դեղարաններու, հանրային պարտէզներու մէջ և Վոսփորի ամէն կողմերը։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ՏԻԻԶ ՕՂԻՆ

ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՑ օղեկից ըմպելիներու գործարանին մէջ, թիւ 69 Մումհանէ՝ Ղալաթիա, կը ծախուի Պրուսայի ընտիր տիւզ օղին, առաջին տեսակին մէկ կալօնը 15 ղրշ. է, երկրորդ տեսակը՝ մէկ կալօնը 12 ղրշ. է։ Ընտիր տեսակէն մաստիքա, կալօնը 17 ղրշ. է, երկրորդ տեսակը՝ կալօնը 13 ղրշ. է։

Ցորդոյ հաստատութիւնը անգամ մը եթէ փորձէ այս ըմպելիներէն շատ գոհ պիտի մնայ։ Ուզողը կրնայ օխայով գնել։

663 21—24

ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿՕՇԻԿԻ

ՊՕՂՈՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Որ 16 տարիէ ի վեր Ղալաթիոյ և Բերայի պատրաստ կօշիկի վաճառատանց իր սեպհական գործարանէն կը հայթայթէր եւրոպական նիւթերով պատրաստուած ամէն տեսակ կօշիկ արանց, կանանց և տղայոց, այս անգամ բացած է ի Ղալաթիա ԿՕՇԻԿԻ ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ մը, ուր նաև միշտ պատրաստ կը գտնուի ֆրանսական և անգլիական գործարաններէ բերուած ամէն տեսակ կօշիկ և լաթէ կօշիկներ, Բօ-տը-Սիւէտ լուսաբրին, վիտելա, կլասէ, պէծի մորթ, քարամանտօլ, և մետաքս, նաև զուտ քթանէ ամէն տեսակ, ամէն գոյն, կոտրով և պարզ կիսակօշիկներ։ Ճշմարիտ կոտրով և քամով։ Յանձնարարութիւնք կը կատարուին նաև չափու վրայ։ 592

Բարեձեւութիւն, տոկունութիւն
եւ անմրցելի աժանութիւն
(Քարաքէօյ պոլոտային դիմաց թիւ 15)

Ի՞ՆՉ ԿԵՐՑՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլլան, մայրերը անոնց լաւ անդադար ուտելիք գտնելու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ շատ բնական է, բստ որում, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղաքն սնուցանելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք։ Բարիզի ամէնէն հռչակուած բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու գննութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը չօքօլաի պէս խիստ քաղցրահամ է և միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սննդարար ու կազդուրիչ. մայրական կաթին կրկին անգամը սնունդ կը պարունակէ. զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'ուժովնան, կ'աճին, կը կազդուրին, շուտ ալ ոտքի կ'ելլեն և առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հազարաւոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ Ֆոսֆաթին Ֆալիէռով սնած տղաք, քաջառողջ, ուժեղ, զօրաւոր և հաստատ մարմին եղած են ապագային։

Ամէն հասակի անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս ազնուական սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներ, որոնց վերջին աստիճանի ոյժ, սնունդ և կորով կու տայ։

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ

7—26

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլի և Պոլսոյ [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիրգօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առմէնեան	10500	Եճիբշիըն	3500
Քէսդրիան	10500	Ալժէրըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէբրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլօմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անատոլուզիան	2500
Փոսդոնիան	8000	Ալզաշիըն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինհօ	900
Վավօնիան	3700	Օբօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապլիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը գրել շոգենաւուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
600 հին տեղը մաքսատան

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Նոյ. 11ին Սիռճասի, Անատոլուի եզերքէն
» 15ին Անադոլի, Մարսիլիայէն։

ՄԵԿՆՈՂՆԵՐ

Նոյ. 13ին Սիռճասի, Մարսիլիա։
» 15ին Անադոլի, Նովորոսիսք և Պաթում։

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար. Առաջին կարգի 245 ֆրանք. 2. կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալութեան Թօփ Հանէ Քարափին վրայ։ 516 Թ. ՌԸՔՈՒԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

[illegible] Լիվըրփուլ և Պոլսոյ [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէռնիա	18900	Պրլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրիա	3229
Քամբանիա	1295[illegible]	Բավիա	2945
Սուլթանիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	812[illegible]	Սիրբիա	2935
Էթրուրիա	812[illegible]	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2181
Ուլտոնիա	7269	Շէրպուրկ	1614

Դիմել առ ՃՕԼԻ և ՍԻԿԸՐ
Joly et Seager
Մէյմանէթճի խան, թիւ 6, 7, 8. Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։255

ՄՕՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3[illegible]00	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	3000	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2000	[illegible]	1500
[illegible]	2500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ճ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ռէքքալ խան
ՃԷՄՍ ՄՕՍ և ԸՆԿ.
194 81, Ճէյմս Սթրիթ Լիվըրփուլ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՄԲՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ
ՄԻԱՑԵԱԼ
[illegible] ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ [illegible]

Դրամագլուխ	ֆրանք	27.000.000
Պահեստի դրամ	»	52.002.500
Տարեկան հասոյթ	»	70.339.912

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրէ մթերանոցներ, բնակութիւններ և ասոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագինով։ 514

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ
ԳԱԲՐԻԷԼ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ. Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Ռէնանիէ խան. 20 21 22

COMP RUSSE
NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

[illegible] 31 13 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
» 1 14 Իզմիր, Փիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ (Հաղորդակցելով Աղեքսանդրեթ, Փորթ-Սայիտ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Փիրէ)։
Եշ. 2 15 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
» 2 15 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ և Բաթում ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Ուր. 3 16 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԵՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատեայ տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և չքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԵՐԱ, Շիշլի ճամբայ, Ղալաթա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր խան, Թիւնէլին առեւ. Թրամվայի կայարանին դիմաց։

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիոնին դիմաց թիւ 13։

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանճի գարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զօպուճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենադառնալի ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորագոյն եղանակաւ, ոսկի, ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն ըստ տարիքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաև թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ց. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաև ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Մանօք —Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՉՈՒՆԻՆՔ !! 197

ՎԵՆՍԱՆ ՓՕՅԱՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲԺԿՆ. ԵՒ ԱԿՆԱԲԺԿՆ. ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Կ Պոլիս, Պահճէ Գաբու, Ճէլալ Պէյ խանի քիթ, թիւ 1.
Չիֆտէ Սէյէր մաղազասը

Վերոյիշեալ վաճառատան մէջ ակնաբուժական և վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ կը վաճառուին։ Ամէն տեսակ կակուղ և կարծր լաստիկէ (քաուչուկ) առարկաներ, ամուկի կալլիչներ (գասըգ պաղը), տեսակ տեսակ գրեխներ (շիրինկա), ելեքտրական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադիտներ (միքրոզգօբ) փոքր և մեծ մանրադիտի ապակիներ, նոր տեսակ ոսկի եւ այլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։ Գիները խիստ աժան։

EMULSION SCOTT
ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին Նշանը

Միակ միջոցն է որով կարելի ըլլայ խմել ձկան իւղն և հիբօֆօսֆիթը։ Խիստ համեղ է ճաշակելու և մարսողութեան կ'օգնէ։ Աշխարհի բոլոր բժիշկները ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՒԼԸ (սըրաճա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ՏԻՒՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՅ ՅԱՐՁԱԿՈՂ
ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակալատունք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒՐԼ 531

ԼԱՆՔՇԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երաշխաւորութեան գումար 147 միլիոն.

1871էն մինչեւ 1897 վճարուած գումար 389 միլիոն։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Զիշի, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ
» Ռուտոլֆ Հօէօս, Դեր-Նախագահ.
» Ժօզէֆ Հօէօս, Կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական.
» Գօլոմօն Նաքօ, » » » » »
» Անթուան Բրօքէշ տ'Օսթէն.
Թէոտոր Բօնձէն
Ժան տը Վէնքհէյմ-Իէկէնհայն

Կառավարութեան Քօմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄԻՒՔ, Կայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական

Ընդհանուր գործակալ. ԼԻՕՆԷԼ ՓՕՆՏԻ
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ. Բերա, Թիւնէլի հրապարակը, Սարաֆօղլուի տուն։
ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ 202

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Կոզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէքօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաբֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Սիրիօ	1735
Արքօսօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Գասսանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սպէրօ	1200
Քօրոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրազիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Գրավօ	1076	Տրաբօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրինօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրիօ	3827
Քէֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտահօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Դէլրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիլսօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրբիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրազօ	1841	Քէլսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտօ	1828	Քօվնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուռնօ	2396
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանդօ	2272	Ռինալտօ	1663	Ուէտօ	1850
Գլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Ռօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Ռօմէօ	1789		

Տուրօ շոգենաւը, Նաւապետ Նիլ. ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Փասբէլլօ շոգենաւը, Նաւապետ Կ. Էշամ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 15ին։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻԶՕ
Թիւ 23—24 Քիւչիւք Մէյտան խան Ղալաթիա 377

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Կ. ՊՈԼՍԷՆ — ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ

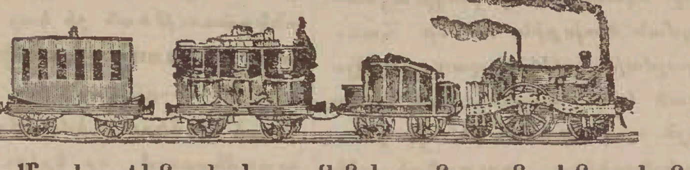

1900 Մայիս 1էն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹԻՒ / ԿԱՅԱՐԱՆ	8	10	12	*62	14	16	*18	20	22	*24	26	*28	30	*32	*34	36	*33	40	42	*44	46	48	50	52	54
	Առաւօտէն մինչեւ կէս օր											ՄԵԿՆՈՒՄ					Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն								
Կ. Պոլիս	6 14	6 45	7 19	7 38	8 14	8 48	9 13	10 10	10 38	11 09	12	1	1 37	2 05	3 02	3 32	4 20	4 50	5 18	5 46	6 14	6 47	7 10	7 42	
Գում-Գաբու	6 27	6 55	7 29	7 54	8 29	8 58	9 28	10 2	10 48	11 19	12 10	1 10	1 47	2 15	3 12	3 42	4 30	5	5 28	5 56	6 24	6 57	7 20	7 53	
Եէնի-Գաբու	6 31	6 59	7 33		8 33	9 02	9 32	10 24	10 52	11 23	12 14	1 14	1 51	2 19	3 16	3 46	4 34	5 04		6	6 28		7 24	7 57	
Սամաթիա	6 36	7 05	7 39		8 39	9 07	9 37	10 29	10 57	11 28	12 19	1 19	1 56	2 24	3 22	3 51	4 39	5 09		6 05	6 33		7 29	8 02	
Եէտի-Գուլէ	6 41	7 08	7 44	8 13	8 44	9 13	9 44	10 34	11	11 33	12 23	1 24	1 59	2 29	3 26	3 56	4 44	5 14		6 10	6 38		7 34	8 07	
Մագրիգէօյ	6 56		8 02	8 34	9 01	9 26	9 56	10 46		11 45	12 36	1 36		2 41	3 41	4 09	4 59	5 27	5 46	6 25	6 48	7 15	7 46	8 19	
Այ-Սթէֆանոս	7 06		8 12	8 50	9 11		10 07	10 56		11 57		1 48		2 51	3 51		5 11		5 56	6 35		7 25	7 58	8 29	
Քիւչիւք-Չէքմէճէ				9			10 15			12 05		1 56					5 19						8 06		

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹԻՒ / ԿԱՅԱՐԱՆ	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	**43	45	**47	49	51	** 3	61	55	**57
	Առաւօտէն մինչեւ կէս օր											ՄԵԿՆՈՒՄ						Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն								
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			7 04								10 25			12 16		2 16							6 25	6 47		
Այ-Սթէֆանոս	6 15	6 46	7 15	7 52		8 14	8 51		9 42		10 36		11 31	12 27		2 27		3 31		4 45		6 12	6 36	7 04		
Մաքրիգէօյ	6 27	6 58	7 27	8 64		8 27	9 30		9 54	10 [illegible]0	10 48		11 43	12 39	1 47	2 39		3 43	4 30	4 57	5 53	6 24	6 48	7 21	7 53	
Եէտի-Գուլէ	6 39	7 13	7 42		8 17	8 42		9 16	10 05	10 32	11 03	11 31	11 55	12 [illegible]4	1 59	2 56	3 25	3 54	4 42	5 1	6 08	6 39	7 05	7 44	8 05	
Սամաթիա	6 43	7 17	7 46		8 21	8 46		9 20	10 09	10 36	11 07	1 35	11 59	12 58	2 03	3	3 29	3 57	4 46	5 16	6 12	6 43	7 08		8 09	
Եէնի-Գաբու	6 48	7 22	7 51		8 26	8 51		9 25	10 14	10 41	11 12	11 40	12 04	1 03	2 08	3 05	3 35	4 02	4 51	5 21	6 17	6 49	7 13		8 14	
Գում-Գաբու	6 53	7 27	7 56	8 22	8 31	8 56	9 21	9 30	10 18	10 46	11 17	11 4[illegible]	12 08	1 08	2 13	3 10	3 40	4 07	4 58	5 26	6 22	6 55	7 18	7 58	8 [illegible]4	
Կ. Պոլիս	7 01	7 35	8 04	8 30	8 3[illegible]	9 04	9 29	9 38	10 26	10 54	11 25	11 53	12 16	1 16	2 21	3 18	3 48	4 15	5 06	5 34	6 30	7 03	7 26	8 07	8 32	

* Այսթէֆանոսի եւ Քիւչիւք Չէքմէճէի միջեւ ուրբաթ եւ կիրակի օրերը բանող այս կառախումբերուն ծանուցումը զատ ստորեւ հրատարակուած է։
** Քիւչիւք Չէքմէճէի եւ Այսթեֆանոսի միջեւ ուրբաթ եւ կիրակի օրերը բանող այս կառախումբերուն ծանուցումը՝ զատ ստորեւ հրատարակուած է։
ԱԶԴ.—Մինչեւ նոր ծանուցում, 8,12, 26, 40, 44, 13, 35, 47, 49 եւ 51 թիւով կառախումբերը՝ միայն մէկ վայրկեան Զէյթուն Պուրնին պիտի կենան։
Այնչափ լայնածաւալ չեղող բեռեր՝ առանց բացառութեան ամէն կառախումբ պիտի ընդունին. իսկ լայնածաւալ եղող բեռերը՝ միմիայն 61 եւ 62 թիւով կառախումբերը պիտի ընդունին։
Արեւելեան եւրոպայի ժամանակը՝ Կ. Պոլսոյ ժամացոյցին հետ բաղդատմամբ չորս վայրկեան առաջ է։

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՄԵԿՆՈՂ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐԸ (Ուրբաթ եւ կիրակի օրերը)

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ԹԻՒԵՐԸ	62	18	24	28	32	34	38	44
ԿԱՅԱՐԱՆ			Մեկնում					
Այսթէֆանոս	8 50	10 07	11 57	1 48	2 53	3 53	5 11	6 37
Ֆլօրիա	9 —	10 16	12 06	1 58	3 03	4 03	5 21	6 45
Քիւչիւք Չէքմէճէ	9 02	10 18	12 08	2 —	3 05	4 05	5 23	6 47

Կ. ՊՈԼԻՍ ԺԱՄԱՆՈՂ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐԸ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ԹԻՒԵՐԸ	43	47	53	57
ԿԱՅԱՐԱՆ		Մեկնում		
Քիւչիւք Չէքմէճէ	3 20	4 28	6 18	7 41
Ֆլօրիա	— —	4 35	6 26	7 49
Այսթէֆանոս	3 29	4 43	6 34	7 57